

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური და მმართველობის ანგარიშგება

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შინაარსი:

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა.....	3
--------------------------------------	---

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	6
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება.....	7
კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9

ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნები

1. ზოგადი ინფორმაცია	10
2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი.....	11
3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები	14
4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა.....	15
5. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები	21
6. გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯი.....	21
7. ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები	23
8. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	23
9. მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	24
10. ფული და ფულის ეკვივალენტები.....	24
11. ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	24
12. გაცემული სესხები	25
13. სხვა აქტივები.....	29
14. გადავადებული საგადასახადო აქტივი	30
15. არამატერიალური აქტივები.....	31
16. იჯარები	31
17. ძირითადი საშუალებები.....	33
18. მიღებული სესხები	33
19. სუბორდინირებული სესხები	35
20. სხვა ვალდებულებები	35
21. სააქციო კაპიტალი.....	36
22. პოტენციური ვალდებულებები	36
23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან	37
24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები	38
25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა	38

მმართველობის ანგარიშგება.....	51
-------------------------------	----

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებლები, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს, თქვენ ყურადღება შეგაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელიც გვიჩვენებს, რომ კომპანიას აქვს წმინდა ზარალი 4,149,555 ლარისა და 298,437 ლარის ოდენობით 2020 და 2019 დასრულებული წლისთვის, შესაბამისად, და, ასევე, მოკლევადიანი ვალდებულები მსესხებლებთან 37,599,498 ლარის ოდენობით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიამ წარმატებით დაასრულა მოლაპარაკებები მიღებული სესხების რესტრუქტურზაციასთან დაკავშირებით, თუმცა კოვიდ 19 პანდემიის მოსალოდნელი ეფექტის გამო არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვეყენებს აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძველად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;

- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვავთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძველიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებსა და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2020 წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი “ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ” საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

გარიგების პარტნიორი

თბილისი, საქართველო

13 აგვისტო, 2021 წელი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ (შემდგომში - „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მომზადებული ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგების, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისა და ფულადი ნაკადების მოძრაობის ანგარიშგებისგან, ყველა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მოკლე მიმოხილვისა და სხვა განმარტებითი ინფორმაციისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას იმ საანგარიშგებო წლისთვის, რომელიც დასრულდა მოცემული თარიღით, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. აღნიშნული სტანდარტებით გათვალისწინებული ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია დასკვნის ნაწილში, „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი, რაც გულისხმობს შესაბამისობას „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ მიერ გამოცემული „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ მოთხოვნებთან და ამასთანავე ვასრულებთ ამავე კოდექსით განსაზღვრულ სხვა ეთიკურ ვალდებულებებს.

გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

ფუნქციონირებადობასთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა

გვსურს, თქვენი ყურადღება შევაჩეროთ ფინანსური ანგარიშგების მე-2 შენიშვნაზე, რომელიც გვიჩვენებს, რომ კომპანიას აქვს წმინდა ზარალი 4,149,555 ლარისა და 298,437 ლარის ოდენობით 2020 და 2019 დასრულებული წლისთვის, შესაბამისად, და, ასევე, მოკლევადიანი ვალდებულები მსესხებელბთან 37,599,498 ლარის ოდენობით 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიამ წარმატებით დაასრულა მოლაპარაკებები მიღებული სესხების რესტრუქტურისაგან დაკავშირებით, თუმცა კოვიდ 19 პანდემიის მოსალოდნელი ეფექტის გამო არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა კომპანიის უნართან დაკავშირებით, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. ჩვენი მოსაზრება მოდიფიცირებული არ არის ამ საკითხთან მიმართებით.

სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია, რომელიც შეტანილია თანდართულ მმართველობის ანგარიშგებაში მიღებული გვექონდა აუდიტორის დასკვნის თარიღისთვის და მასზე პასუხისმგებელია კომპანიის ხელმძღვანელობა. ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოხსენებულ სხვა ინფორმაციას.

ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციასაც და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია. თუ ჩვენ შესრულებულ სამუშაოზე დაყრდნობით დავასკვნით, რომ არსებითი უზუსტობა არსებობს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციაში, გვევალება ამ ფაქტის ინფორმირება. ამასთან დაკავშირებით, ჩვენ არ აღმოგვიჩენია ისეთი საკითხი, რომლის შესახებაც აუცილებელი იქნებოდა ინფორმირება.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას ხელმძღვანელობას ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და, აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში განმარტოს საკითხები, რომლებიც დაკავშირებულია საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშგების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევანი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მივიღოთ გონივრული რწმუნება, შეიცავს თუ არა მოცემული ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობებს და გავცეთ დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. გონივრული რწმუნება არის რწმუნების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შეძლებს არსებითი უზუსტობების გამოვლენას.

უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად განიხილება, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, გავლენას მოახდენს მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) თანახმად ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ვადგენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკებს, ვგეგმავთ და ვასრულებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომლებიც საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსატქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობის ვერ აღმოჩენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, ინფორმაციის არასწორად წარმოდგენას ან შიდა კონტროლის უგულვებელყოფას;
- შევისწავლით აუდიტისთვის მნიშვნელოვან შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტიანობაზე;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების მიზანშეწონილობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების გონივრულობას;
- მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე, გამოვთქვავთ მოსაზრებას რამდენად მიზანშეწონილია ხელმძღვანელობის მიერ ფუნქციონირებადი საწარმოს პრინციპის გამოყენება ფინანსური ანგარიშგების მომზადების პროცესში და არსებობს თუ არა მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობები, რაც საფუძვლიან ეჭვს ბადებს კომპანიის შესაძლებლობაზე, საქმიანობა განაგრძოს როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავრწმუნდით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებული ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამის განმარტებით შენიშვნებზე და თუ ასეთი განმარტებითი შენიშვნა არის

შეუსაბამო, გავცეთ მოდიფიცირებული დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ემყარება აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. ამის მიუხედავად, სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა;

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების ზოგად წარდგენას, მის სტრუქტურასა და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა საკითხებთან ერთად ჩვენ კომუნიკაცია გვაქვს მართვის უფლებით აღჭურვილი პირებთან აუდიტის მასშტაბზე, ვადებზე და აუდიტის შედეგად აღმოჩენილი მნიშვნელოვანი საკითხების შესახებ, მათ შორის შიდა კონტროლის ნაკლოვანებების შესახებ.

დასკვნა სხვა საკანონმდებლო და მარეგულირებელ მოთხოვნებზე

მოსაზრება

აუდიტის დროს ჩატარებულ სამუშაოზე დაყრდნობით გამოვთქვამთ მოსაზრებას, რომ:

- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია, თანხვედრაშია 2020 წლის ფინანსურ ანგარიშგებასთან ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით; და
- 2020 წლის მმართველობის ანგარიშგება ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით მოიცავს "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

ხელმძღვანელობისა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელ პირთა პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

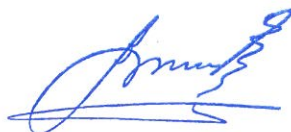
ხელმძღვანელობა და მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან კომპანიის მმართველობის ანგარიშგება მოამზადონ „ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

მეთვალყურეობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხისმგებელნი არიან მმართველობის ანგარიშგების მომზადების პროცესს გაუწიონ ზედამხედველობა.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა მმართველობის ანგარიშგებაზე

ჩვენი პასუხისმგებლობაა, გამოვთქვათ მოსაზრება კომპანიის მიერ წარმოდგენილი მმართველობის ანგარიშგების ფინანსურ ანგარიშგებასთან თანხვედნილობაზე და ასევე - მოიცავს თუ არა იგი "ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ" საქართველოს კანონის მე-7 მუხლით მოთხოვნილ ინფორმაციას.

გარიგების პარტნიორი, რომელიც პასუხისმგებელია აუდიტზე, რომლის შედეგებიც ასახულია დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნაში, არის:

ივანე ჟუჟუნაშვილი (სარეგისტრაციო ნომერი **SARAS-A-720718**)

გარიგების პარტნიორი

თბილისი, საქართველო

13 აგვისტო, 2021 წელი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	5	8,814,816	11,403,642
საპროცენტო ხარჯი	5	(5,964,577)	(5,861,974)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,850,239	5,541,668
გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ცვლილება	6	(2,850,281)	(813,705)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) საკრედიტო ზარალის შემდგომ		(42)	4,727,963
ჯარიმები და საკომისიო შემოსავალი	7	297,736	551,156
პერსონალის ხარჯი		(2,736,697)	(3,366,474)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(876,233)	(990,555)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15,16,17	(967,528)	(1,150,157)
სხვა შემოსავალი	16	228,662	7,304
დასაკუთრებული ქონების ცვლილება, წმინდა	13	216,047	249,451
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი, წმინდა		(314,855)	(89,438)
ზარალი დაბეგვრამდე		(4,152,910)	(60,750)
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	9	3,355	(237,687)
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(4,149,555)	(298,437)

ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2021 წლის 13 აგვისტოს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი _____ გ. ნასყიდაშვილი

ფინანსური დირექტორი _____ ი. ხორავა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

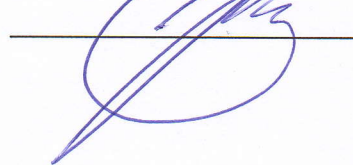
	შენიშვნა	2020	2019
საპროცენტო შემოსავალი	5	8,814,816	11,403,642
საპროცენტო ხარჯი	5	(5,964,577)	(5,861,974)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		2,850,239	5,541,668
გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ცვლილება	6	(2,850,281)	(813,705)
წმინდა საოპერაციო შემოსავალი (ზარალი) საკრედიტო ზარალის შემდგომ		(42)	4,727,963
ჯარიმები და საკომისიო შემოსავალი	7	297,736	551,156
პერსონალის ხარჯი		(2,736,697)	(3,366,474)
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	8	(876,233)	(990,555)
ცვეთა და ამორტიზაცია	15,16,17	(967,528)	(1,150,157)
სხვა შემოსავალი	16	228,662	7,304
დასაკუთრებული ქონების ცვლილება, წმინდა	13	216,047	249,451
კურსთაშორის სხვაობიდან წარმოშობილი ზარალი, წმინდა		(314,855)	(89,438)
ზარალი დაბეგვრამდე		(4,152,910)	(60,750)
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	9	3,355	(237,687)
წლის მთლიანი სრული ზარალი		(4,149,555)	(298,437)

ფინანსური ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2021 წლის 13 აგვისტოს დამტკიცებულია შემდეგი პირების მიერ:

გენერალური დირექტორი

 გ. ნასყიდაშვილი

ფინანსური დირექტორი

 ი. ხორავა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

(ლარში)

	შენიშვნა	31 დეკემბრის 2020	31 დეკემბერი 2019
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	10	2,727,013	1,629,671
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	11	5,554,207	-
გაცემული სესხები	12	26,049,138	34,647,010
სხვა აქტივები	13	5,982,124	5,172,357
გადავადებული საგადასახადო აქტივი	14	326,180	322,825
არამატერიალური აქტივები	15	330,330	377,834
აქტივების გამოყენების უფლება	16	1,457,836	2,208,617
ძირითადი საშუალებები	17	339,584	409,281
მთლიანი აქტივები		42,766,412	44,767,595
ვალდებულებები და კაპიტალი			
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	18	35,840,434	33,987,783
სუბორდინირებული სესხები	19	1,759,064	1,008,230
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინტრუმენტები მოგება-ზარალში ასახვით	11	-	583,167
საიჯარო ვალდებულებები	16	1,852,042	2,416,781
სხვა ვალდებულებები	20	268,420	175,627
მთლიანი ვალდებულებები		39,719,960	38,171,588
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	21	1,815,568	1,515,568
საემისიო კაპიტალი	21	5,827,501	5,527,501
დაგროვილი ზარალი		(4,596,617)	(447,062)
მთლიანი კაპიტალი		3,046,452	6,596,007
მთლიანი ვალდებულებები და კაპიტალი		42,766,412	44,767,595

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

კაპიტალში ცვლილების ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	სააქციო კაპიტალი	საემისიო კაპიტალი	დაგროვილი ზარალი	სულ
ბალანსი 31 დეკემბერი 2018	1,136,346	2,493,750	(148,625)	3,481,471
გამოშვებული აქციები	379,222	3,033,751	-	3,412,973
მთლიანი სრული ზარალი	-	-	(298,437)	(298,437)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2019	1,515,568	5,527,501	(447,062)	6,596,007
გამოშვებული აქციები	300,000	300,000	-	600,000
მთლიანი სრული ზარალი	-	-	(4,149,555)	(4,149,555)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2020	1,815,568	5,827,501	(4,596,617)	3,046,452

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

	2020	2019
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან		
ზარალი დაბეგვრამდე	(4,152,910)	(60,750)
კორექტირებები		
სესხების გაუფასურების ხარჯი	2,850,281	813,705
ცვეთა და ამორტიზაცია	967,528	1,150,157
კურსთაშორისი სხვაობიდან წარმოქმნილი წმინდა ზარალი	314,855	89,438
დასაკუთრებული ქონების წმინდა ცვლილება	(216,047)	(249,452)
საპროცენტო შემოსავალი	(8,814,816)	(11,403,642)
საპროცენტო ხარჯი	5,964,577	5,861,974
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობაზე სამუშაო კაპიტალში ცვლილებამდე	(3,086,532)	(3,798,570)
(ზრდა)/კლება საოპერაციო აქტივებში:		
გაცემული სესხები	4,915,848	2,108,334
სხვა აქტივები	274,997	(114,471)
ზრდა/(კლება) საოპერაციო ვალდებულებებში:		
მოგება-ზარალში რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	(6,137,374)	651,037
სხვა ვალდებულებები	92,793	(34,240)
ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობაზე მოგების გადასახადსა და პროცენტამდე	(3,940,268)	(1,187,910)
გადახდილი პროცენტები საიჯარო ვალდებულებაზე	(169,634)	(163,452)
გადახდილი პროცენტი სესხებზე	(6,126,724)	(6,232,369)
მიღებული პროცენტები	8,219,871	11,741,969
წმინდა ფულადი სახსრები საოპერაციო საქმიანობიდან	(2,016,755)	4,158,238
ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან		
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(71,702)	(87,690)
შემოსავალი დასაკუთრებული ქონების რეალიზაციიდან	202,601	326,558
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(14,589)	(10,412)
წმინდა ფულადი სახსრები საინვესტიციო საქმიანობიდან	116,310	228,456
ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან		
სესხის მიღება (დაფარვა), წმინდა	3,005,088	(10,314,344)
შემოსავალი აქციების გამოშვებიდან	151,388	1,575,000
საიჯარო ვალდებულებების ძირის დაფარვა	(663,873)	(847,124)
წმინდა ფულადი სახსრები ფინანსური საქმიანობიდან	2,492,603	(9,586,468)
ფულის და ფულის ეკვივალენტების წმინდა ზრდა (კლება)	592,158	(5,199,774)
ფულის და ფულის ეკვივალენტები წლის დასაწყისში	1,629,671	4,461,782
კურსთაშორისი სხვაობის გავლენა ფული და ფულის ეკვივალენტებზე	505,184	2,367,663
ფული და ფულის ეკვივალენტები წლის ბოლოსათვის	2,727,013	1,629,671

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

1. ზოგადი ინფორმაცია

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი (შემდეგ - „კომპანია“) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2006 წლის 12 სექტემბერს თბილისში, საქართველო, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 206238800.

კომპანიის საქმიანობის ზედამხედველობა ხდება საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) მიერ, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის 100,000 ლარამდე სესხების გაცემა. კომპანიის ფინანსური პროდუქტებია: აგრო სესხები, ბიზნეს სესხები, სამომხმარებლო სესხები და სალომბარდე სესხები.

კომპანიას გააჩნდა 12 და 14 სერვის ცენტრი 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიის იურიდიული მისამართია: საქართველო, ქ. თბილისი, საბურთალოს რაიონი, სანდრო ეულის 7.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

აქციონერები	აქციების რაოდენობა 2020	ტიპი	31 დეკემბერი 2020, %	სააქციო კაპიტალი ლარი
ისტერნ კაპიტალ ეი ეს	591,525	ჩვეულებრივი	24.31%	591,525
შპს ფრაუნფინანცტროიკანდ	307,175	ჩვეულებრივი	12.62%	307,175
თომას შიფლერი	287,283	ჩვეულებრივი	11.81%	287,283
ვულფკენ იორგ	248,640	ჩვეულებრივი	10.22%	248,640
10% ნაკლები წილის მფლობელი აქციონერები	380,945	ჩვეულებრივი	41.04%	380,945
	1,815,568		100.000%	1,815,568

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქციონერები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგი სახით:

აქციონერები	აქციების რაოდენობა 2019	ტიპი	31 დეკემბერი 2019, %	სააქციო კაპიტალი ლარი
„ისტერნ კაპიტალ ეი ეს“	440,785	ჩვეულებრივი	29.13%	440,785
შპს „ფრაუნფინანცტროიკანდ“	175,000	ჩვეულებრივი	11.57%	175,000
თომას შიფლერი	163,667	ჩვეულებრივი	10.82%	163,667
10% ნაკლები წილის მფლობელი აქციონერები	736,116	ჩვეულებრივი	48.48%	736,116
	1,515,568		100.0%	1,515,568

კომპანიის სააქციო კაპიტალის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ 21-ე შენიშვნაში.

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი

ანგარიშგების შესაბამისობა

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების კომიტეტის (ბასსკ) მიერ გამოშვებული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების, ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებისა და ინტერპრეტაციების (მთლიანობაში ფასს-ები) შესაბამისად.

შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე, გარდა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებისა, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით.

კომპანია ოპერაციებს აღრიცხავს და ფინანსურ ანგარიშგებას ამზადებს ქართულ ლარში (ლარი). ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული თანხები არ არის დამრგვალებული, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული.

კომპანიის საანგარიშგებო პერიოდი მოიცავს კალენდარულ წელს 1 იანვრიდან 31 დეკემბრამდე.

მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკები, რომლებიც გამოყენებულია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების 25-ე შენიშვნაში.

ფასს-ების შესაბამისად ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისგან მოითხოვს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებების გამოყენებას. მსჯელობის საფუძველზე ხელმძღვანელობამ უნდა გამოიყენოს ყველაზე შესაფერისი სააღრიცხვო შეფასებები. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები, რომლებიც გამოყენებულია აღნიშნული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას მოცემულია ფინანსური ანგარიშგების მე-3 შენიშვნაში.

ფუნქციონირებადი საწარმო

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფუნქციონირებადი საწარმოს საფუძველზე, იმის დაშვებით, რომ კომპანია განაგრძობს ფუნქციონირებას პროგნოზირებად მომავალში. ხელმძღვანელობასა და აქციონერებს სურვილი აქვთ, განავითარონ კომპანიის ბიზნესი საქართველოში.

ამ გარემოებების მიუხედავად, კომპანია განიცდის ფინანსურ სირთულეებს, რომელიც მდგომარეობს შემდეგში:

- კომპანიას აქვს დაგროვილი ზარალი 4,596,617 ლარისა და 447,062 ლარის ოდენობით 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად;
- კომპანიის მთლიანმა ზარალმა შეადგინა 4,149,555 ლარი და 298,437 ლარი 2020 და 2019 წლებისთვის, შესაბამისად;
- 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის ნასესხები სახსრები 37,599,498 ლარის ოდენობით (სესხები და სუბორდინირებული სესხები) კლასიფიცირებული აქვს, როგორც მოთხოვნამდე. ეს გარემოება განპირობებული იყო იმ ფაქტით, რომ 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ კიდევ არ იყო დასრულებული კომპანიის მსესხებლებთან არსებული რესტრუქტურისა და ხელშეკრულება და მნიშვნელოვანი გაურკვევლობა იყო იმასთან დაკავშირებით თუ რაზე შეთანხმდებოდნენ მხარეები.
- კომპანიის საქმიანობის სფეროს სპეციფიკიდან გამომდინარე მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონია კოვიდ-19 გლობალურმა პანდემიამ. ქვეყნის ეკონომიკის ძლიერმა შესუსტებამ იმოქმედა კომპანიის მსესხებლების სეგმენტის გადახდისუნარიანობაზე (აგრო, ბიზნეს სეგმენტი), რის მიხედვითაც კომპანიის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები მნიშვნელოვნად გაიზარდა 2020 წლის პერიოდში.

მიუხედავად ზემოთ ხსენებული გარემოებებისა, კომპანიის ხელმძღვანელობა მიიჩნევს, რომ ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება მიზანშეწონილია. მიზეზი არის შემდეგი:

- 2020 წლის საანგარიშგებო პერიოდის ზარალის არსებითი ოდენობით ზრდა გამოწვეული იყო კოვიდ-19 პანდემიის შედეგად კლიენტების გადახდისუნარიანობის შესუსტებით. ამასთან ერთად, კოვიდ-19 პანდემიის მხარდაჭერის ზომების მიღებამ ასევე იქონია უარყოფითი გავლენა კომპანიის პერიოდის შედეგზე;

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

- კომპანიასა და მის მსესხებლებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე, კომპანიამ დაიქირავა პროფესიონალი კონსულტანტი 2021-2023 წლების ფინანსური გეგმის შესაქმნელად. ეს პროგნოზები მოიცავდა ყოველთვიურ და კვარტალურ გეგმებს, დეტალურ მიზნებს და KPI-ებს სხვადასხვა დეპარტამენტებისთვის. ასევე, მოიცავდა კომპანიის PAR კოეფიციენტის დამუშავებას მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების შემცირებასა და ფულადი ნაკადების გაუმჯობესებას. ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს გეგმები და მათი შესრულება დაეხმარება კომპანიას გაუმკლავდეს მიმდინარე გამოწვევებს და უფრო მდგრადად მართოს მისი პორტფელი;
- 2021 წელს გაფორმდა საბოლოო რესტრუქტურის შეთანხმება კომპანიის არარეზიდენტ ინსტიტუციონალურ მსესხებლებთან და დამფუძნებლებთან. დეტალებისთვის იხილეთ 24-ე შენიშვნა.

COVID-19-ის გავლენა

COVID-19 გლობალური პანდემიის ეფექტი 2020 წელს გავრცელდა მრეწველობის ფართო სექტორზე მთელი ქვეყნის მასშტაბით. გარდა ამისა, საქართველოს მთავრობამ დააწესა სხვადასხვა შეზღუდვები პანდემიასთან საბრძოლველად, მათ შორის მკაცრი იზოლაცია, კარანტინი, ბიზნესების დროებითი დახურვა და მომხმარებლებთან თავისუფლად გადაადგილების შეზღუდვა.

მოთხოვნის შემცირებამ საქონელსა და მომსახურებაზე, კაპიტალის გაუმჯობესებისა და მშენებლობის ინვესტიციების ნაკლებობამ, საქონლისა და ფინანსური აქტივების საბაზრო ფასების შემცირებამ, მათ შორის კაპიტალისა და სასესხო ინსტრუმენტების დაგლობალური ჯაჭვის მომლამ იმოქმედა ბიზნესის ყველა სექტორზე.

ამის საფუძველზე, საქართველოს მთავრობამ შემოიღო დამხმარე ზომები, რომლებიც მოიცავდა დაზარალებული პირებისა და ბიზნესების სესხების სუბსიდირებას, გამსესხებელი პირების (ძირითადად კომერციული ბანკები) მხრიდან შეღავათების შეთავაზებას სესხის დაფარვებზე და სხვა, რომლის მიზანიც იყო COVID-19 გლობალური პანდემიის დაზიანების შემსუბუქება საქართველოს ეკონომიკისთვის.

კომპანია მუდმივად აფასებს COVID-19 გლობალური პანდემიის გავლენას მის ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობაზე.

ახალი სტანდარტების, ინტერპრეტაციებისა და შესწორებების მიღება:

ა) 2020 წლის პირველი იანვრის შემდეგ ძალაში მყოფი ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები:

- კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო შეღავათები (ცვლილებები ფასს 16-ში);

2020 წლის 1 იანვრის ძალაში შევიდა ცვლილებები ფასს 16-ში, რომელიც გამოიყენება საიჯარო ქირის იმგვარ დათმობასთან მიმართებით, რომლებიც წარმოიშობა კოვიდ-19-ის პანდემიის პირდაპირი შედეგის სახით და მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დაკმაყოფილებული იქნება ყველა შემდეგი პირობა:

(ა) საიჯარო გადახდების ცვლილება იწვევს იჯარის ანაზღაურების ოდენობის ცვლილებას/გადახედვას, მაგრამ იჯარის ანაზღაურების შესწორებული ოდენობა ძირითადად იგივეა ან ნაკლებია იჯარის ანაზღაურების იმ ოდენობაზე, როგორც იყო უშუალოდ საიჯარო გადახდების ცვლილების წარმოშობამდე;

(ბ) საიჯარო გადახდების შემცირება ეხება მხოლოდ ისეთ გადახდებს, რომლებიც თავდაპირველი ხელშეკრულების თანახმად გადახდას ექვემდებარებოდა არაუგვიანეს 2022 წლის 30 იანვრისა; და

(გ) იჯარის ვადებსა და პირობებში არ შესულა სხვა არსებითი ცვლილებები.

საიჯარო ქირის დათმობები, რომლებიც აკმაყოფილებს ზემოაღნიშნულ პირობებს, შეიძლება აღრიცხულ იქნას გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად, რაც ნიშნავს, რომ მოიჯარე არ შეაფასებს, იჯარის მოდიფიკაციას წარმოადგენს თუ არა საიჯარო ქირის დათმობა. დათმობების აღრიცხვისას მოიჯარეები იყენებენ ფასს 16-ის სხვა მოთხოვნებს.

კომპანიამ აირჩია გამოიყენოს გამარტივებული მიდგომა საიჯარო ქირის ყველა დათმობისთვის, რომლებიც აკმაყოფილებს ზემოაღნიშნულ პირობებს. კომპანიამ გამარტივებული დათმობა გამოიყენა რეტროსპექტულად, რაც იმას ნიშნავს, რომ იგი გამოყენებულია ყველა დათმობაზე, რომელიც აკმაყოფილებს შესაბამის პირობებს 2020 წლის მარტიდან 2020 წლის 31 დეკემბრამდე.

2. ფინანსური ანგარიშგების მომზადების საფუძველი (გაგრძელება)

საიჯარო ქირის დათმობის აღრიცხვა რომ მომხდარიყო, როგორც საიჯარო მოდიფიკაციები, კომპანიას მოუწევდა საიჯარო ვალდებულებების თავიდან შეფასება, ანაზღაურებაში შესაბამისი ცვლილებების ასახვის მიზნით, განახლებული საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, აქტივების გამოყენების უფლებაში შესაბამისი ეფექტის გათვალისწინებით. გამარტივებული მიდგომის შესაბამისად, კომპანია არ არის ვალდებული შეაფასოს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილება და შედეგად საიჯარო ვალდებულების ცვლილების ეფექტი აისახება მოგებაში ან ზარალში, იმ პერიოდში, რომელშიც ხდება მოვლენა ან პირობები, რომელიც იწვევს საიჯარო ქირის დათმობას.

გამარტივებული მიდგომის ეფექტი წარმოდგენილია მე-16 შენიშვნაში.

სხვა სტანდარტები

2020 წლის 1 იანვრის შემდეგ შევიდა ძალაში რამდენიმე ახალი სტანდარტი და ინტერპრეტაცია, თუმცა არცერთი მათგანი არსებით გავლენას არ ახდენს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ფასს 3 - საწარმოთა გაერთიანება (შესწორება - ბიზნესის განმარტება);
- საპროცენტო განაკვეთის ზღვრის რეფორმა - IBOR „ფაზა 2“ (შესწორება - ფასს 9, ბასს 39 და ფასს 7);
- ბასს 1 - ფინანსური ანგარიშგების წარდგენა და ბასს 8 - სააღრიცხვო პოლიტიკა, ცვლილებები სააღრიცხვო შეფასებებში და შეცდომები (შესწორება - არსებითის განმარტება); და
- ფინანსური ანგარიშგების განახლებული კონცეპტუალური საფუძვლები.

ბ) ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და შესწორებები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ არ არის ძალაში შესული:

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების დამტკიცების თარიღამდე, IASB-ის (ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭო) მიერ გამოცა გარკვეული ახალი სტანდარტები, ინტერპრეტაციები და ცვლილებები არსებულ სტანდარტებში, რომლებიც ძალაში შედის მომდევნო საანგარიშგებო პერიოდებში და რომლებზეც კომპანიამ გადაწყვიტა არ მიეღო ნაადრევად.

2022 წლის 1 იანვრიდან ძალაში შედის შემდგომი შესწორებები:

- წამგებიანი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ღირებულება (ბასს 37-ის ცვლილებები);
- ძირითადი საშუალებები: შემოსავალი მიზნობრივ გამოყენებამდე (ბასს 16-ის ცვლილებები);
- ფასს სტანდარტების წლიური გაუმჯობესება 2018-2020 (ცვლილებები ფასს 1, ფასს 9, ფასს 16 და ბასს 41 სტანდარტებში); და
- კონცეპტუალური მიდგომა (ფასს 3-ის ცვლილებები).

2020 წლის იანვარში, IASB-მა გამოსცა ცვლილებები ბასს 1-ში, რომელიც აზუსტებს კრიტერიუმებს ვალდებულებების კლასიფიკაციისთვის მოკლევადიან და გრძელვადიან ვალდებულებებად. აღნიშნული ცვლილებების მიხედვით, ვალდებულების მოკლევადიან ან გრძელვადიან ვალდებულებად კლასიფიცირება დამოკიდებულია, მიმდინარე საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს აქვს თუ არა კომპანიას უფლება გადაავადოს ვალდებულების დაფარვა სულ მცირე 12 თვის განმავლობაში საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ. შესწორებები ასევე აზუსტებს, რომ „ვალდებულების დაფარვა“ მოიცავს ფულადი სახსრების, საქონლის, მომსახურების ან წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემას, თუ წილობრივი ინსტრუმენტების გადაცემის ვალდებულება არ წარმოიშობა ფინანსური ინსტრუმენტის შემადგენელი გადაცვლის პირობით, რომელიც კლასიფიცირებულია წილობრივ ინსტრუმენტად, ვალდებულების კომპონენტისგან განცალკევებით.

ცვლილებები თავდაპირველად ძალაში უნდა შესულიყო 2022 წლის 1 იანვარს და აქტიური იქნებოდა შემდგომ საანგარიშგებო პერიოდებში. თუმცა, 2020 წლის მაისში ბასს 1-ის ცვლილებების ამოქმედების თარიღი გადავადდა 2023 წლის 1-ელ იანვრამდე.

ამჟამად, კომპანია აფასებს ცვლილებების მოსალოდნელ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

სხვა სტანდარტები

კომპანიას არ გააჩნია მოლოდინი, რომ ბასს 3-ის მიერ გამოშვებული სხვა რომელიმე სტანდარტს, რომელიც ჯერ არ არის ძალაში შესული, ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები

კომპანია ახდენს გარკვეული სააღრიცხვო შეფასებებისა და გადაწყვეტილებების შემუშავებას მომავალი პერიოდებისათვის. შეფასებები და გადაწყვეტილებები შემუშავებულია გამოცდილებასა და სხვა ფაქტორებზე დაყრდნობით, რომელიც ითვალისწინებს საწარმოს ფუნქციონირებას განსაზღვრული მომავლის პირობებში. მომავალ პერიოდებში მიღებული გამოცდილება შესაძლოა განსხვავებული იყოს ამ შეფასებებისა და დაშვებებისაგან. ქვემოთ მოყვანილია ის შეფასებები და დაშვებები, რომლებიც მომდევნო ფინანსურ წელში აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებში არსებითი ცვლილებების რისკის მატარებელია:

მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების რეზერვის შეფასება - ქვემოთ მოცემულია კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ სააღრიცხვო პოლიტიკაში გამოყენებული ძირითადი შეფასებები, რომლებიც ყველაზე დიდ გავლენას ახდენს მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების (ზარალის) რეზერვების შეფასებაზე:

- დეფოლტის ალბათობა: დეფოლტის ალბათობა (PD) წარმოადგენს მთავარ მონაცემს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გაზომვისას. დეფოლტის ალბათობა არის მაჩვენებელი, რომელიც გვიჩვენებს დეფოლტის მოხდენის ალბათობას კონკრეტულ პერიოდში, რომლის გაანგარიშებისას გამოიყენება ისტორიული მონაცემები და სამომავლო პირობებთან დაკავშირებული დაშვებები და მოლოდინი;
- ზარალი ვალდებულების შეუსრულებლობის შემთხვევაში: ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD) არის შესაძლო ზარალის შეფასება, რომელიც წარმოიშობა დეფოლტის შემთხვევაში. იგი ეფუძნება ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ფულად ნაკადებსა და იმ ნაკადებს შორის სხვაობას, რომლის მიღებასაც ელის კრედიტორი, სესხის უზრუნველყოფიდან და კრედიტის ერთიანი გაზრდით მიღებული ნაღდი ფულის ნაკადების გათვალისწინებით;
- საპროგნოზო სცენარების დადგენა: მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) გაზომვისას კომპანია იყენებს გონივრულ და ფაქტებით გამყარებულ საპროგნოზო ინფორმაციას, რომელიც ეფუძნება დაშვებებს სხვადასხვა ეკონომიკური ფაქტორის სამომავლო მოქმედებისა და ამ ფაქტორების ურთიერთქმედების შესახებ.

კომპანიამ გაითვალისწინა COVID-19 გლობალური პანდემიის გავლენა მათი ფინანსური აქტივების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალებზე 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანია ჩაერთო საქართველოს მთავრობის მიერ დადგენილ მხარდაჭერის ღონისძიებებში და შესთავაზა საკუთარ მომხმარებლებს სამედიცინო პერიოდები რომელიც მოიცავდა საპროცენტო გადასახდელის გადავადებას და სესხის ვადიანობის ცვლილებას.

კომპანიამ გადახედა ცვლილებებს და მიიჩნია, რომ მათ არ გამოუწვევიათ სესხის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა რაც განპირობებული იყო ამ სესხების ვადაგადაცილებების ანალიზით.

ამ სესხების არაარსებითი მოდიფიკაციის ხარჯის ეფექტი აღიარებულია 2020 წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში 164,321 ლარის ოდენობით.

იჯარის ვადა, ზღვრული სასესხო განაკვეთი (ზსგ) და საიჯარო გადახდები. იჯარის ვადა განისაზღვრება, როგორც იჯარის არაგაუქმებადი პერიოდი, იმ პერიოდებთან ერთად, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის გაგრძელების არჩევანის უფლება (მოიცავს კომპანიის საქმიანი პრაქტიკით ნაგულისხმევ გაგრძელების უფლებას), თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას, ან ნებისმიერი პერიოდი, რომლებზეც ვრცელდება იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლება, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე არ გამოიყენებს ამ უფლებას. ხელმძღვანელობა საიჯარო ვადის განსაზღვრისას გადაწყვეტილებას იღებს, როდესაც საიჯარო კონტრაქტები მოიცავს განახლების არჩევანს, რომელიც განხორციელებადია მხოლოდ კომპანიის მიერ. იგი განიხილავს ყველა გარემოებას, რომელიც მას ეკონომიკურ სტიმულს უქმნის, გამოიყენოს იჯარის გაგრძელების უფლება. დაწყების თარიღის შემდეგ, კომპანია საიჯარო ვადას ხელახლა აფასებს, თუ საკმარისად სარწმუნოა, რომ ის გამოიყენებს (ან არ გამოიყენებს) იჯარის გაგრძელების ან იჯარის შეწყვეტის არჩევანის უფლებას, იმ შემთხვევაში, თუ მოხდება რაიმე მნიშვნელოვანი მოვლენა, ან მნიშვნელოვნად შეიცვლება გარემოებები, რომლებიც მის კონტროლს ექვემდებარება.

ხელმძღვანელობა მსჯელობით აფასებს ზსგ-ს. საბაზო განაკვეთის განსაზღვრისთვის ხელმძღვანელობა იყენებს დაკვირვებად ინფორმაციას და აკორექტირებს მას მოიჯარისა და აქტივის სფეციფიკიდან გამომდინარე (უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული კორექტირება).

ჩვეულებრივ, საქართველოში იჯარის განახლების არჩევანის უფლება გამომდინარეობს საქმიანი პრაქტიკიდან და განახლების ყველა პირობა არ არის აღწერილი საიჯარო ხელშეკრულებებში. ასეთ შემთხვევებში, საიჯარო ვალდებულებების საწყისი შეფასება გულისხმობს სახელშეკრულებო თანხების ტოლ გადახდებს განახლების პერიოდებისთვის და რომელიც რჩება უცვლელი იჯარის ვადის განმავლობაში.

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებები და გადაწყვეტილებები (გაგრძელება)

უზრუნველყოფის საგნის ღირებულების შეფასება - ხელმძღვანელობა რეგულარულად განიხილავს უზრუნველყოფის საგნის საბაზრო ღირებულებას. ხელმძღვანელობა იყენებს საკუთარ გამოცდილებას რეალური ღირებულების დასაკორექტირებლად. უზრუნველყოფის მოცულობა დამოკიდებულია მსესხებლის საკრედიტო რისკზე.

გადასახადები - ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში კომპანია ახორციელებს ბევრ ოპერაციას და გაანგარიშებას, რომელთათვისაც საბოლოო დაბეგვრის საკითხები განსაზღვრული არაა. შედეგად კომპანია საგადასახადო ვალდებულებებს აღიარებს სავარაუდო შეფასებების საფუძველზე იმის შესახებ, ექნება თუ არა ადგილი დამატებით გადასახადების და პროცენტის დარიცხვას. ეს საგადასახადო ვალდებულებები აღიარდება იმის მიუხედავად, რომ კომპანია დარწმუნებულია რომ მას შეუძლია თავისი საგადასახადო დეკლარაციების დასაბუთება, კომპანია მაინც თვლის, რომ არსებობს გარკვეული პრობლემული არეები დეკლარაციებში, რომელთა ამომწურავად დასაბუთება შესაძლოა ვერ მოხერხდეს საგადასახადო შემოწმებისას. შედეგად კომპანია ცდილობს მინიმუმამდე დაიყვანოს ამასთან დაკავშირებული რისკები. სხვადასხვა ფაქტორების, მათ შორის წარსული გამოცდილების ანალიზის და საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების მიხედვით, კომპანია თვლის, რომ მის მიერ გაკეთებული საგადასახადო ვალდებულებების დარიცხვები ადეკვატურია ყველა არააუდიტირებული წლისთვის.

ეს მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებს და შეფასებებს და შეიძლება შეიცავდეს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე. იმდენად, რამდენადაც ამ საკითხების საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება არსებული საბუღალტრო ჩანაწერების თანხებისაგან, ასეთი სხვაობები გავლენას იქონიებს საგადასახადო ხარჯზე იმ პერიოდში, როცა ასეთი გადაწყვეტილება იქნა მიღებული.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა

კომპანიას გააჩნია ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებასთან დაკავშირებული სხვადასხვა სახის რისკები. მოცემულ შენიშვნაში აღწერილია ფინანსური რისკების მართვის მიზანი, პოლიტიკა და გზები, ასევე მათი განსაზღვრის მეთოდები. აღნიშნულ რისკებთან დაკავშირებული რაოდენობრივი ინფორმაცია მოცემულია ამ ფინანსურ ანგარიშგებებში.

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები

ძირითადი ფინანსური ინსტრუმენტები, საიდანაც კომპანიას წარმოუშობა რისკები არის შემდეგი:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,727,013	1,629,671
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	5,554,207	-
გაცემული სესხები	26,049,138	34,647,010
მიღებული სესხები	35,840,434	33,987,783
სუბორდინირებული სესხები	1,759,064	1,008,230
რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	583,167
მოგება-ზარალი ანალიზით	-	-
საიჯარო ვალდებულებები	1,852,042	2,416,781
სხვა ვალდებულებები	130,304	112,637

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

ძირითადი მიზნები, პოლიტიკები და პროცესები

კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია სააქციო საზოგადოების რისკის მართვის პოლიტიკისა და ძირითადი მიზნების განსაზღვრაზე. იმისათვის, რომ უზრუნველყოფილი იყოს აღნიშნული პოლიტიკის დაცვა და რისკების მართვის მიზნების ეფექტურად შესრულება, საბჭოს მიერ დელეგირებულია სამუშაო პროცესის ამ კუთხით წარმართვა სხვადასხვა განყოფილებების უმაღლეს ხელმძღვანელობაზე.

სამეთვალყურეო საბჭოს საერთო მიზანია ამოქმედოს ისეთი პოლიტიკა, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს რისკს და უარყოფითად არ იმოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობაზე და მოქნილობაზე. აღნიშნული პოლიტიკა ქვემოთ უფრო დეტალურად არის განხილული.

- საკრედიტო რისკი;
- ლიკვიდობის რისკი;
- საბაზრო რისკი:
 - საპროცენტო განაკვეთის რისკი;
 - სავალუტო რისკი.

საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ერთი მხარე განიცდის ფინანსურ ზარალს სხვა მხარის მიერ ვალდებულების ვერ შესრულებით. საკრედიტო რისკი წარმოიქმნება ისეთი ოპერაციების შედეგად, რომელიც წარმოშობს ფინანსურ აქტივებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა მიკრო სესხების გაცემა და შესაბამისად, საკრედიტო რისკი უმნიშვნელოვანეს როლს თამაშობს მისო-ს რისკების მართვაში. იმისათვის, რომ მსგავსმა შემთხვევებმა კომპანიის ფინანსური მდგომარეობა მნიშვნელოვნად არ დააზარალოს, გამოიყენება სხვადასხვა სამუშაო მეთოდი, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებასა და მათ ეფექტურად მართვას.

წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით, კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რომელიც მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სესხის განაცხადში მოცემული ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაიყვანა. ის დამოუკიდებელია და წარმოადგენს მისო-ს ერთადერთ ორგანოს, რომელიც უფლებამოსილია მიიღოს გადაწყვეტილება არსებული სესხის განაცხადის დაფინანსებისა, თუ არდაფინანსების შესახებ.

კომიტეტზე წარმოდგენილი ინფორმაციის სისწორეზე პასუხისმგებელია სესხის ოფიცერი, რომელიც კლიენტის ბიზნესის დეტალურად შესწავლისა და მისი საკრედიტო რისკის პირველადი შეფასების საფუძველზე ავსებს სასესხო განაცხადს. შედეგად, კომიტეტის წევრები კრიტერიუმების შესაბამისი (კლიენტის საკრედიტო ისტორია; ფინანსური მდგომარეობა; ბიზნესის კონკურენტუნარიანობა და ა.შ.) ქულებით აფასებენ სესხის განაცხადს.

საკრედიტო რისკის შემცირება ხდება ასევე სესხის, უძრავი ქონებით, ან სხვა მატერიალურად ფასეული ნივთით უზრუნველყოფის საფუძველზე.

მომხმარებლის კრედიტუნარიანობის ანალიზი და მისი საქმიანობის შესწავლა ამცირებს ფინანსური ზარალის რისკს. მონიტორინგს ახორციელებენ კრედიტ ოფიცრები, რომლებიც ხელმძღვანელობასთან არიან ანგარიშვალდებულნი. კომპანია არ იყენებს მონიტორინგის მკაცრად განსაზღვრულ გრაფიკს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მატარებელი ფინანსური აქტივების მაქსიმალური მოცულობა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ნაღდი ფულის გამოკლებით)	2,612,297	1,074,823
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	5,554,207	-
გაცემული სესხები	26,049,138	34,647,010
	34,215,642	35,721,833

კომპანიის საკრედიტო განყოფილება რეგულარულად აკეთებს სესხების ვადიანობის ანალიზს. ხელმძღვანელობას მართებულად მიაჩნია ვადიანობის ანალიზის და სხვა საკრედიტო რისკთან დაკავშირებული ინფორმაციის წარდგენა ისეთი სახით, როგორც წარდგენილია მე-12 შენიშვნაში.

საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის ღირებულება შემცირდება საბაზრო ფაქტორების ცვლილების გავლენით.

საბაზრო რისკი შეიძლება წარმოიშვას კომპანიის მიერ პროცენტიანი, სავაჭრო ან უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ინსტრუმენტების ფლობის შედეგად. არსებობს რისკი, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება ან მომავალი ფინანსური ნაკადები იმერყევებს საპროცენტო განაკვეთის ცვლილების გამო (საპროცენტო რისკი) და უცხოური ვალუტის გაცვლითი კურსის გამო (სავალუტო რისკი).

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი შეიძლება წარმოშვას ბაზარზე არსებულმა საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებამ, რამაც, შესაძლოა, უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალურ ღირებულებაზე. რისკი შეიძლება წარმოშვას ვალდებულებების შესრულების ვადების შეუსაბამობამ. კომპანიის ყველა საპროცენტო განაკვეთის მატარებელ ფინანსურ ინსტრუმენტს გააჩნია ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის.

სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი წარმოიშობა ერთი ვალუტის მიმართ მეორის ფასის ცვლილებით. სავალუტო რისკი არანაკლებ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. კომპანია ატარებს სავალუტო რისკს, რომელიც დაკავშირებულია მის ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებთან.

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები*	2,627,708	90,711	8,594	2,727,013
გაცემული სესხები**	24,628,347	1,404,853	16,336	26,049,536
ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები	-	-	5,554,207	5,554,207
სულ ფინანსური აქტივები	27,256,055	1,495,564	5,579,137	34,330,756
ფინანსური ვალდებულებები				
მიღებული სესხები	389,107	19,420,552	16,030,775	35,840,434
სუბორდინირებული სესხები	605,000	1,154,064	-	1,759,064
საიჯარო ვალდებულებები	7,698	1,844,344	-	1,852,042
სხვა ვალდებულებები	130,304	-	-	130,304
სულ ფინანსური ვალდებულებები	1,132,109	22,418,960	16,030,775	39,581,844
ღია საბალანსო პოზიცია	26,123,946	(20,923,396)	(10,451,638)	(5,251,088)

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

*	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
შეზღუდული ფული ბანკში	-	-	10,538,993	10,538,993
სესხები უზრუნველყოფილი	10,538,993	-	-	10,538,993
შეზღუდული ფულით*	-	19,659,600	-	19,659,600
ფორვარდული გარიგება	-	-	-	-
**	-	-	-	-
გაცემული სესხები	-	-	-	-
გაუფასურების რეზერვის გამოკლებით	28,896,085	2,091,172	41,067	31,028,324
გაუფასურების რეზერვი	4,268,136	686,319	24,731	4,979,186

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია იყო ღია ფორვარდულ გარიგებაში სს „თიბისი ბანკთან“. ხელშეკრულების ნომინალური ღირებულება წარმოადგენდა 6,000,000 აშშ დოლარს. 2019 წლის ბოლოსთვის კომპანიას არ გააჩნდა მსგავსი ფორვარდული გარიგება.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ორგანიზაციის ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია შემდეგ ვალუტებში:

ფინანსური აქტივები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
ფული და ფულის ეკვივალენტები*	958,169	70,045	601,457	1,629,671
გაცემული სესხები**	32,442,755	2,187,496	16,759	34,647,010
სულ ფინანსური აქტივები	33,400,924	2,257,541	618,216	36,276,681

ფინანსური ვალდებულებები	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
მიღებული სესხები	290,614	20,722,482	12,974,687	33,987,783
სუბორდინირებული სესხები	-	1,008,230	-	1,008,230
საიჯარო ვალდებულებები	116,264	2,300,517	-	2,416,781
სხვა ვალდებულებები	112,636	-	-	112,636
სულ ფინანსური ვალდებულებები	519,514	24,031,229	12,974,687	37,525,430

ღია საბალანსო პოზიცია	32,881,410	(21,773,688)	(12,356,471)	(1,248,749)
------------------------------	-------------------	---------------------	---------------------	--------------------

*	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სულ
შეზღუდული ფული ბანკში	-	18,577,692	12,838,000	31,415,692
სესხები უზრუნველყოფილი	31,833,190	-	-	31,833,190
შეზღუდული ფულით	-	-	-	-
**	-	-	-	-
გაცემული სესხები გაუფასურების რეზერვის გარეშე	36,109,995	3,039,328	32,671	39,181,994
გაუფასურების რეზერვი	(3,667,240)	(851,832)	(15,912)	(4,534,984)

*დეტალური ინფორმაცია შეზღუდულ ფულსა და მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად ბანკში ჩადებულ თანხებზე მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა

მოცემული ცხრილი წარმოადგენს ორგანიზაციის მგრძნობელობას აშშ დოლარისა და ევროს ლართან მიმართებაში 20%-ით გაზრდაზე და შემცირებაზე. 20% არის მგრძნობიარობის განაკვეთი, რომელიც გამოიყენება ხელმძღვანელობის მიერ სავალუტო რისკის შიდა კონტროლისთვის და წარმოადგენს სავალუტო კურსის სხვაობის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მგრძნობიარობის ანალიზი მოიცავს მხოლოდ ცნობილი უცხოურ ვალუტაში გამოსახულ ფულად აქტივებს და აკორექტირებს მათ კონვერტაციას პერიოდის ბოლოს 20%-ის სხვაობით უცხოურ ვალუტაში.

წმინდა მოგებასა და კაპიტალზე ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების გადაფასების ეფექტი მნიშვნელოვან სავალუტო ნაშთებზე წარმოდგენილია შემდეგნაირად:

სავალუტო რისკის მგრძნობელობა	31 დეკემბერი 2020		31 დეკემბერი 2019	
	+20%	-20%	+20%	-20%
აშშ დოლარის ეფექტი	(252,759)	252,759	(513,965)	513,965
ევროს ეფექტი	17,471	(17,471)	53,712	(53,712)
	(235,288)	235,288	(460,253)	460,253

ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდობის რისკი არის რისკი, რომ კომპანიას შეეძლება სირთულეები არსებული ფინანსური ვალდებულებების დაფარვის საკონტრაქტო პირობების შესრულებისას.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 2 წლამდე	2 წლიდან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები*	35,840,434	-	-	-	-	35,840,434
სუბორდინირებული სესხები	1,759,064	-	-	-	-	1,759,064
საიჯარო ვალდებულება	83,543	128,951	500,304	667,728	667,728	2,048,254
სხვა ვალდებულებები	130,302	-	-	-	-	130,302
	37,813,343	128,951	500,304	667,728	667,728	39,778,054

* 2020 წლის ბოლოსთვის კომპანია აწარმოებდა რესტრუქტურისაციის მოლაპარაკებებს მის მსესხებელთან, რის მიხედვითაც 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ჯერ არ იყო გადაწყვეტილი თუ რა პირობებზე შეთანხმდებოდნენ მხარეები, ამიტომ ეს სესხები წარდგენილია, როგორც მიმდინარე. დეტალებისთვის იხილეთ მე-2 შენიშვნა.

ფინანსური ვალდებულებების ლიკვიდურობა 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ვალდებულებები	1 თვემდე	1-3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან 2 წლამდე	2 წლიდან 5 წლამდე	სულ
მიღებული სესხები	345,186	3,313,978	26,226,431	3,672,033	430,155	33,987,783
სუბორდინირებული სესხები	34,646	-	-	973,584	-	1,008,230
საიჯარო ვალდებულება	95,863	191,727	747,261	996,349	996,349	3,027,549
სხვა ვალდებულებები	112,637	-	-	-	-	112,637
	588,332	3,505,705	26,973,692	5,641,966	1,426,504	38,136,199

* 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიამ წარადგინა არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მიღებული სესხების ნაწილი მოკლევადიანად, რადგანაც მათზე დარღვეული იყო ფინანსური შეზღუდვების ნაწილი. კომპანია არ იმედოვნებდა, რომ აღნიშნული ფინანსური ინსტიტუტები გამოიყენებდნენ თავიანთ უფლებას და მოითხოვდნენ დარჩენილ ძირსა და მასზე დარიცხულ პროცენტს.

4. ფინანსური ინსტრუმენტები - რისკების მართვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 13-ის შესაბამისად კომპანიას მოეთხოვება ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ზოგიერთი აქტივისა და ვალდებულებისთვის რეალური ღირებულების განმარტება. ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულების შეფასებისათვის კომპანია იყენებს ხელმისაწვდომ საბაზრო მონაცემებს. რეალური ღირებულების შეფასებას კომპანია ახდენს შემდეგი ინფორმაციის საფუძველზე:

- დონე 1: იდენტური აქტივების და ვალდებულებების კოტირებული ფასი აქტიურ ბაზარზე (დაუკორექტირებელი ფასი);
- დონე 2: პირველ დონეში შემავალი კოტირებული ფასისგან განსხვავებული სხვა ინფორმაცია, რომელიც არის დაკვირვებადი პირდაპირ ან არაპირდაპირ;
- დონე 3: ინფორმაცია, რომელიც არ არის დაკვირვებადი აქტიურ ბაზარზე.

რეალური ღირებულების იერარქია განისაზღვრება ყველაზე დაბალი დონის შესაბამისად, რომელიც არსებით გავლენას ახდენს რეალური ღირებულების განსაზღვრაზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კლასიფიცირებულია ერთ-ერთ დონეში.

რეალური ღირებულება არის ის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. საუკეთესო მტკიცება რეალური ღირებულების არის ფასი აქტიურ ბაზარზე. აქტიური ბაზარი ის ბაზარია, სადაც მოცემული აქტივით ან ვალდებულებით ოპერაციები საკმარისად ხშირად და საკმარისი მოცულობით სრულდება, რაც ფასების შესახებ ინფორმაციის მოპოვების საშუალებას იძლევა მუდმივად. აქტიურ ბაზარზე მიმოქცევადი ფინანსური ინსტრუმენტის რეალური ღირებულება შეფასდება, როგორც ინდივიდუალური აქტივის ან ვალდებულების კოტირებული ფასის გამრავლებით საწარმოს განკარგულებაში არსებული ერთეულების რაოდენობაზე.

კომპანიას გააჩნია რეალური ღირებულებით აღრიცხული ვალდებულებები - „რეალური ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით“. აქედან გამომდინარე ისინი არიან წარმოდგენილნი ფასს 13-ის რეალური ღირებულების იერარქიის მეორე დონის მიხედვით.

ფულისა და ფულის ეკვივალენტების რეალური ღირებულება შეფასებულია პირველი დონის მიხედვით, სხვა დანარჩენი ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების რეალური ღირებულება განსაზღვრულია მესამე დონის საფუძველზე.

კაპიტალის მართვა

კაპიტალის მართვისას კომპანია მიზნად ისახავს:

- უზრუნველყოს ფუნქციონირებადი საწარმოს სტატუსის შენარჩუნების უნარი, ისე რომ არ შეწყვიტოს მეწილეებისათვის სარგებლის მოტანა;
- დააკმაყოფილოს ეროვნული ბანკისა და მსესხებლების მოთხოვნები კაპიტალთან მიმართებაში; და
- გამოიმუშაოს მეწილეებისათვის სარგებელი რისკის დონის თანაბარზომიერად მომსახურების შეფასებით.

კომპანია განსაზღვრავს კაპიტალის სიდიდეს რისკის პროპორციულად. კომპანია მართავს და აკორექტირებს კაპიტალის სტრუქტურას ეკონომიკური მდგომარეობის ცვლილებებისა და ძირითადი აქტივებისათვის მახასიათებელი რისკების გათვალისწინებით. აღნიშნულის განსახორციელებლად, შესაძლებელია კომპანიამ დააკორექტიროს მეწილეებისათვის გადასახდელი დივიდენდების თანხა, დაუბრუნოს კაპიტალი მეწილეებს, გამოუშვას ახალი აქციები, ან გაყიდოს აქტივები ვალის დაფარვის მიზნით.

კომპანია თანხვედრაშია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დაწესებულ საწესდებო კაპიტალის მინიმალურ მოთხოვნებთან 1,000,000 ლარის ოდენობით, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, შესაბამისად.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

5. წმინდა საპროცენტო შემოსავლები

საპროცენტო შემოსავლები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2020	2019
<i>საპროცენტო შემოსავალი ამორტიზებულ ფინანსურ აქტივებზე:</i>		
გაცემული სესხები	8,782,135	11,373,545
ბანკის ანგარიშები	32,681	30,097
სულ საპროცენტო შემოსავალი	8,814,816	11,403,642
<i>საპროცენტო ხარჯი ამორტიზებულ ფინანსურ ვალდებულებებზე:</i>		
მიღებული სესხები	(3,973,063)	(5,488,924)
სუბორდინირებული სესხები	(123,811)	(209,598)
სვოპ ოპერაციების ხარჯი	(1,698,069)	-
საიჯარო ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(169,634)	(163,452)
სულ საპროცენტო ხარჯი	(5,964,577)	(5,861,974)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი	2,850,239	5,541,668

6. კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯი

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯის მოძრაობა 2020 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	12-თვიანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	
1 იანვარი 2020	598,415	1,251,184	2,685,385	4,534,984
ახალი გაცემული სესხები	867,899	-	-	867,899
გადატანა პირველ ეტაპზე	39,787	(36,592)	(3,195)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(1,497,307)	1,547,036	(49,729)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(1,947,208)	1,947,208	-
დაფარული სესხები	(532,846)	(532,536)	(512,068)	(1,577,450)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(2,492,864)	(2,492,864)
ამოღება	-	-	86,785	86,785
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	1,036,157	889,604	1,633,674	3,559,435
31 დეკემბერი 2020	512,105	1,171,488	3,295,593	4,979,186

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

6. კლიენტზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯი (გაგრძელება)

კლიენტებზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯის მოძრაობა 2019 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი 2019	756,976	771,691	2,212,932	3,741,599
ახალი გაცემული სესხები	1,788,137	-	-	1,788,137
გადატანა პირველ ეტაპზე	92,484	(60,419)	(32,065)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(1,946,064)	2,173,248	(227,184)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(2,758,752)	2,758,752	-
დაფარული სესხები	(660,467)	(902,326)	(1,412,063)	(2,974,856)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(20,320)	(20,320)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	567,349	2,027,742	(594,667)	2,000,424
31 დეკემბერი 2019	598,415	1,251,184	2,685,385	4,534,984

სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მოძრაობა 2020 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი	23,999,882	9,528,714	5,653,398	39,181,994
ახალი გაცემული სესხები	27,486,820	-	-	27,486,820
გადატანა პირველ ეტაპზე	1,061,103	(934,589)	(126,514)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(8,145,963)	8,455,865	(309,902)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(3,181,602)	3,181,602	-
დაფარული სესხები	(26,987,560)	(6,017,979)	(529,821)	(33,535,360)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(2,492,865)	(2,492,865)
ჩამოწერილი სესხების ამოღება	-	-	86,785	86,785
საკუროს სხვაობის ეფექტი	12,821	160,531	127,598	300,950
31 დეკემბერი	17,427,103	8,010,940	5,590,679	31,028,722

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

6. კლიენტზე გაცემული სესხების საკრედიტო ზარალის ხარჯი (გაგრძელება)

სესხების მთლიანი საბალანსო ღირებულების მოძრაობა 2019 წლის საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	12-თვიანი ECL	სრული ECL- არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL- საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
1 იანვარი	29,525,558	9,459,944	4,721,083	43,706,585
ახალი გაცემული სესხები	37,694,127	-	-	37,694,127
გადატანა პირველ ეტაპზე	2,662,330	(1,149,979)	(1,512,351)	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(12,484,970)	14,193,480	(1,708,510)	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(5,719,905)	5,719,905	-
დაფარული სესხები	(33,422,072)	(7,405,577)	(1,696,641)	(42,524,290)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	-	-	(20,320)	(20,320)
საკურსო სხვაობის ეფექტი	24,909	150,751	150,232	325,892
31 დეკემბერი	23,999,882	9,528,714	5,653,398	39,181,994

7. ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები

ჯარიმები და საკომისიო შემოსავლები მოიცავს სესხის ადრე დაფარვის საკომისიოებს, ჯარიმებსა და სხვა მომსახურების საკომისიოებს, რომლებმაც 2020 და 2019 წლებში შეადგინა 297,736 ლარი და 542,186 ლარი, შესაბამისად.

8. ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები

ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2020	2019
პროფესიონალური მომსახურების ხარჯი*	(152,800)	(195,443)
გაცემული ავანსების გაუფასურების ხარჯი	(138,533)	-
ოფისის რემონტის ხარჯი	(104,261)	(72,387)
კომუნალური ხარჯი	(81,409)	(128,146)
საკომუნიკაციო ხარჯი	(88,028)	(79,844)
პროგრამული მხარდაჭერა	(71,865)	-
სასამართლოსთან დაკავშირებული ხარჯი	(46,208)	(111,400)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	(36,503)	(17,360)
საკანცელარიო ხარჯი	(28,847)	(22,476)
საწვავი	(26,982)	(49,860)
მივლინების ხარჯი	(20,133)	(105,809)
ბანკის საკომისიო ხარჯი	(13,507)	(47,756)
რეკლამის და მარკეტინგის ხარჯი	(6,180)	(81,750)
სხვა	(60,977)	(78,324)
	(876,233)	(990,555)

*აუდიტორული მომსახურების ხარჯმა 2020 წელს შეადგინა 44,644 ლარი (2019: 49,677 ლარი).

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

9. მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)

მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი) შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2020	2019
მიმდინარე გადასახადი	-	-
აუღიარებელი საგადასახადო ზარალი	(237,967)	(281,840)
დროებითი სხვაობების ეფექტი	241,322	44,153
	3,355	(237,687)

რეკონსილაცია ფაქტიურ და მოსალოდნელ მოგების გადასახადს შორის:

	2020	2019
ზარალი დაბეგვრამდე	(4,152,910)	(60,750)
მოგების გადასახადის პროცენტი	15%	15%
თეორიული მოგების გადასახადი	622,937	9,113
აუღიარებელი საგადასახადო ზარალი	(237,967)	(281,840)
მუდმივი სხვაობების წარმოქმნა და ამოზღუდვა	(381,615)	35,040
	3,355	(237,687)

10. ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ნაღდი ფული	114,716	554,848
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე ეროვნულ ვალუტაში	2,521,643	478,593
ფული მიმდინარე საბანკო ანგარიშებზე უცხოურ ვალუტაში	90,654	596,230
	2,727,013	1,629,671

კომპანიის არცერთი ნაშთი არ არის ვადაგადაცილებული. ბანკში არსებული ნაშთებისთვის ზარალის რეზერვი არ აღიარებულა, მისი მოკლევადიანი ხასიათის გამო. 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის ბანკში არსებული ნაშთები განთავსებულია ბანკებში, რომლებსაც ფიტჩის სარეიტინგო სააგენტოს მიერ მინიჭებული აქვთ B (მოკლევადიანი) და B+, BB- (გრძელვადიანი) რეიტინგი.

11. ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები

კომპანია ადგილობრივ ბანკებთან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე იღებს დაფინანსებას ადგილობრივ ვალუტაში და გარანტიის სახით ამავე ბანკის დეპოზიტზე ათავსებს მიღებული თანხის შესაბამის თანხას უცხოურ ვალუტაში. ასეთი კონტრაქტები კლასიფიცირებულია, როგორც დერივატივები. მოცემული კლასიფიკაცია ეფუძნება შემდეგ ინდიკატორებს:

- ისინი ერთდროულად და ერთმანეთის მიყოლებით შედიან ძალაში;
- ისინი რეგულირდება ერთი და იგივე გარიგებით;
- ისინი ერთსა და იმავე რისკთან არის დაკავშირებული;
- არ არსებობს ცხადი ეკონომიკური საჭიროება ან არსებითი ბიზნეს მიზანი გარიგებების ცალკე სტრუქტურულიზაციისთვის, რომელიც ვერ ჩამოყალიბდება ერთ გარიგებაში;

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბრის დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

11. ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები (გაგრძელება)

- არსებობს თავდაპირველი წმინდა ინვესტიცია, რომელიც უფრო ნაკლებია, ვიდრე სხვა სახის ინვესტიცია, რომელიც ანალოგიურად რეაგირებს მსგავს ცვლილებებზე საბაზრო ფაქტორებიდან და სამომავლო გეგმებიდან გამომდინარე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით რეალური ღირებულების მქონე ფინანსური ინსტრუმენტები მოგებაში ან ზარალში ასახვით მოიცავს უცხოური ვალუტის ხელშეკრულებებს, 583 167 ლარის ოდენობით (ვალდებულება). 2020 წელს კომპანიამ დაფარა სესხი, მაგრამ თავისი ფულადი სახსრები დატოვა ბანკში იმის გამო, რომ აპირებდა ახალი სესხის აღებას. ფულადი სახსრები შეზღუდულია, თავდაპირველი ვადა სამ თვეზე მეტია და კომპანიას არ შეუძლია გამოიყენოს იგი საკუთარი შეხედულებისამებრ. შესაბამისად, კომპანიამ 5,554,207 ლარი შეაფასა, როგორც ფინანსური ინსტიტუტებისგან მისაღები თანხები.

12. გაცემული სესხები

გაცემული სესხები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
ძირი	28,690,388	37,439,003
პროცენტი	2,337,936	1,742,991
გამოკლებული: გაუფასურების რეზერვი	(4,979,186)	(4,534,984)
	26,049,138	34,647,010

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხები სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგი სახით:

31 დეკემბერი 2020	მთლიანი თანხა	ECL			მთლიანი ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
აგრო სესხები	16,034,458	(212,064)	(657,206)	(1,778,365)	(2,647,635)	13,386,823	16.51%
ბიზნეს სესხები	11,828,452	(245,089)	(441,377)	(1,210,680)	(1,897,146)	9,931,306	16.04%
სამომხმარებლო სესხები	3,056,502	(54,952)	(72,905)	(306,548)	(434,405)	2,622,097	14.21%
სალომბარდო სესხები	108,912	-	-	-	-	108,912	0.00%
	31,028,324	(512,105)	(1,171,488)	(3,295,593)	(4,979,186)	26,049,138	16.05%

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაცემული სესხები სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილ იქნეს შემდეგი სახით:

31 დეკემბერი 2019	მთლიანი თანხა	ECL			მთლიანი ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
		ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3			
აგრო სესხები	19,024,097	(225,232)	(749,473)	(1,044,451)	(2,019,156)	17,004,941	10.61%
ბიზნეს სესხები	16,103,874	(283,468)	(427,232)	(1,279,517)	(1,990,217)	14,113,657	12.36%
სამომხმარებლო სესხები	3,921,107	(89,715)	(74,479)	(360,198)	(524,392)	3,396,715	13.37%
სალომბარდო სესხები	132,916	-	-	(1,219)	(1,219)	131,697	0.92%
	39,181,994	(598,415)	(1,251,184)	(2,685,385)	(4,534,984)	34,647,010	11.57%

ინფორმაცია სესხების გაუფასურების მოძრაობაზე მოცემულია მე-6 შენიშვნაში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

2020 წლის 27 იანვარს კომპანიამ გაცემული სესხების პორტფელი მთლიანი ღირებულებით 1,775,440 ლარი გადასცა სესხის ამომღებ კომპანიას, რის სანაცვლოდაც გასწევდა საკომისიო ხარჯს, ამოღებული თანხის 25%-ის ოდენობით. ამომღები კომპანიის მხრიდან არ ყოფილა მნიშვნელოვანი ოდენობის თანხების ამოღება, შესაბამისად კომპანიამ გადაწყვიტა, რომ ეს სესხები ჩამოეწერა ბალანსიდან, რადგან აღარ ელოდა რაიმე სახის ეკონომიკურ სარგებელს.

ინფორმაცია გაცემული სესხების ვალუტის შესახებ მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხის სახეების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

აგრო სესხები

31 დეკემბერი 2020	ბირი	პროცენტი	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	10,902,672	454,844	11,357,516	(671,544)	10,685,972	5.91%
-30 დღე ვადაგადაცილება	1,099,662	97,738	1,197,400	(133,175)	1,064,225	11.12%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	125,026	13,860	138,886	(30,029)	108,857	21.62%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	150,079	44,985	195,064	(34,522)	160,542	17.70%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	2,374,799	770,793	3,145,592	(1,778,365)	1,367,227	56.54%
	14,652,238	1,382,220	16,034,458	(2,647,635)	13,386,823	16.51%

ბიზნეს სესხები

31 დეკემბერი 2020	ბირი	პროცენტი	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	8,537,562	290,944	8,828,506	(536,128)	8,292,378	6.07%
-30 დღე ვადაგადაცილება	859,863	61,302	921,165	(134,988)	786,177	14.65%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	33,790	2,667	36,457	(8,827)	27,630	24.21%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	43,431	3,914	47,345	(6,523)	40,822	13.78%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	1,587,733	407,246	1,994,979	(1,210,680)	784,299	60.69%
	11,062,379	766,073	11,828,452	(1,897,146)	9,931,306	16.04%

სამომხმარებლო სესხები

31 დეკემბერი 2020	ბირი	პროცენტი	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	2,271,703	83,199	2,354,902	(99,984)	2,254,918	4.25%
-30 დღე ვადაგადაცილება	220,686	9,959	230,645	(20,117)	210,528	8.72%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	11,391	889	12,280	(3,551)	8,729	28.92%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	8,293	556	8,849	(4,205)	4,644	47.52%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	358,985	90,841	449,826	(306,548)	143,278	68.15%
	2,871,058	185,444	3,056,502	(434,405)	2,622,097	14.21%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სალომბარდო სესხები

31 დეკემბერი 2020	ბირი	პროცენტი	მოლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	98,690	4,050	102,740	-	102,740	0.00%
-30 დღე ვადაგადაცილება	6,023	149	6,172	-	6,172	0.00%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0.00%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0.00%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	-	-	-	-	-	0.00%
	104,713	4,199	108,912	-	108,912	0.00%

გაცემული სესხების საკრედიტო ხარისხი 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით სესხის სახეების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

<i>აგრო სესხები</i>	ბირი	პროცენტი	მოლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	14,867,605	526,297	15,393,902	(823,934)	14,569,968	5.35%
-30 დღე ვადაგადაცილება	849,449	36,284	885,733	(94,544)	791,189	10.67%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	103,551	17,763	121,314	(17,407)	103,907	14.35%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	173,311	32,643	205,954	(38,820)	167,134	18.85%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	2,002,079	415,115	2,417,194	(1,044,451)	1,372,743	43.21%
	17,995,995	1,028,102	19,024,097	(2,019,156)	17,004,941	10.61%

<i>ბიზნეს სესხები</i>	ბირი	პროცენტი	მოლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	11,569,835	164,466	11,734,301	(504,925)	11,229,376	4.30%
-30 დღე ვადაგადაცილება	1,518,006	40,762	1,558,768	(176,768)	1,382,000	11.34%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	123,689	4,233	127,922	(22,369)	105,553	17.49%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	52,890	2,908	55,798	(6,638)	49,160	11.90%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	2,268,728	358,357	2,627,085	(1,279,517)	1,347,568	48.70%
	15,533,148	570,726	16,103,874	(1,990,217)	14,113,657	12.36%

<i>სამომხმარებლო სესხები</i>	ბირი	პროცენტი	მოლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	2,858,417	41,921	2,900,338	(120,134)	2,780,204	4.14%
-30 დღე ვადაგადაცილება	323,949	9,957	333,906	(33,164)	300,742	9.93%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	15,033	636	15,669	(2,643)	13,026	16.87%
-61-90 დღე ვადაგადაცილება	66,469	7,448	73,917	(8,254)	65,663	11.17%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	514,990	82,287	597,277	(360,197)	237,080	60.31%
	3,778,858	142,249	3,921,107	(524,392)	3,396,715	13.37%

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

12. გაცემული სესხები (გაგრძელება)

სალომზარდო სესხები	ბირი	პროცენტი	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
-არა ვადაგადაცილებული	118,063	1,109	119,172	-	119,172	0.00%
-30 დღე ვადაგადაცილება	4,364	85	4,449	-	4,449	0.00%
-31-60 დღე ვადაგადაცილება	540	20	560	-	560	0.00%
-90-ზე მეტდღიანი ვადაგადაცილება	8,035	700	8,735	(1,219)	7,516	13.96%
	131,002	1,914	132,916	(1,219)	131,697	0.92%

უზრუნველყოფით და უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული სესხების შესახებ ინფორმაცია 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (ნეტო)	ECL %
უზრუნველყოფილი სესხები	26,004,144	(4,208,698)	21,795,446	16.18%
არაუზრუნველყოფილი სესხები	5,024,180	(770,488)	4,253,692	15.33%
	31,028,324	(4,979,186)	26,049,138	16.05%

უზრუნველყოფით და უზრუნველყოფის გარეშე გაცემული სესხების შესახებ ინფორმაცია 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	მთლიანი თანხა	ECL	სესხები (წმინდა)	ECL %
უზრუნველყოფილი სესხები	32,922,728	(3,790,607)	29,132,121	11.51%
არაუზრუნველყოფილი სესხები	6,259,266	(744,377)	5,514,889	11.89%
	39,181,994	(4,534,984)	34,647,010	11.57%

ინფორმაცია გაცემული სესხების შესახებ, უზრუნველყოფის სახეობების მიხედვით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

უზრუნველყოფის სახეები	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
უძრავი ქონება	15,378,586	14,386,039
თავდებობა	10,382,664	18,103,106
სატრანსპორტო საშუალებები	133,982	300,667
ძვირფასი სამკაულები	108,912	132,916
	26,004,144	32,922,728

13. სხვა აქტივები

სხვა აქტივები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
დასაკუთრებული ქონება*	5,837,170	4,833,744
ავანსები	138,424	217,920
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი**	64,872	
საგადასახადო აქტივი***	-	54,873
სხვა	80,082	65,820
ავანსების გაუფასურება	(138,424)	-
	5,982,124	5,172,357

*2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოძრაობები დასაკუთრებული ქონების საბალანსო ღირებულებაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

1 იანვარი	4,833,744
შემოსვლა	1,341,773
გასვლა	(253,771)
გაუფასურება	(84,576)
31 დეკემბერი	5,837,170

2019 წელს საქართველოს კანონმდებლობაში შეტანილი ცვლილებიდან გამომდინარე, კომპანიას უკვე შეეძლო დაესაკუთრებინა და გაეყიდა ვადაგადაცილებულ სესხებზე უზრუნველყოფად ჩადებული უძრავი ქონებები უფრო ეფექტურად. შესაბამისად, კომპანიამ შეწყვიტა საინვესტიციო ქონების აღიარება და ეს აქტივები სხვა აქტივებში გადაიტანა, როგორც დასაკუთრებული ქონება. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოძრაობები დასაკუთრებული ქონების საბალანსო ღირებულებაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

1 იანვარი	2,444,057
შემოსვლა	3,057,502
გასვლა	(326,558)
ზარალი საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(341,257)
სხვა აქტივებში გადატანა*	(4,833,744)
31 დეკემბერი	-

ცვლილებები, რომელიც წარმოდგენილი სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2020	2019
მოგება საწყისი აღიარებიდან	351,793	590,709
დასაკუთრებული ქონებების გაუფასურება	(84,576)	
ზარალი საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	-	(341,258)
დასაკუთრებული ქონების გაყიდვიდან მიღებული ზარალი, წმინდა	(51,170)	-
	216,047	249,451

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1,414,350 ლარის ღირებულების დასაკუთრებული ქონება კომპანიას გამოყენებული ჰქონდა სს „თიბისი ბანკისგან“ მიღებული სესხების უზრუნველსაყოფად. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას სრულად ქონდა დაფარული სს „თიბისი ბანკისგან“ მიღებული სესხები.

**ფორვარდული კონტრაქტების ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არის 6,000,000 დოლარი, რაც ნიშნავს, რომ კომპანიამ მომავალში უნდა შეიძინოს 19,659,600 ლარით.

*** საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, კომპანია ვალდებულია გადაიხადოს ყველა საგადასახადო ვალდებულება ხაზინის ერთი უნიკალური კოდის მიხედვით. შესაბამისად, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ახდენს საკუთარი საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების გადახურვას, წარდგენის მიზნებისათვის.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

14. გადავადებული საგადასახადო აქტივი

გადავადებული საგადასახადო აქტივი შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
1 იანვარი	322,825	560,512
აღიარებული მოგებაში ან ზარალში		
მოგების გადასახადის სარგებელი (ხარჯი)	3,355	(237,687)
31 დეკემბერი	326,180	322,825

დროებითი სხვაობები 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	აქტივი	ვალდებულება	წმინდა	მოგება-ზარალში ასახვა
	2020	2020	2020	2020
გაცემული სესხები	303,009	-	303,009	(75,165)
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(218,675)	(218,675)	112,618
სხვა აქტივები	-	(30,804)	(30,804)	25,891
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	(50,938)	(50,938)	10,454
მიღებული სესხები	40,350	-	40,350	15,419
საიჯარო ვალდებულებები	277,806	-	277,806	(84,711)
სხვა ვალდებულებები	5,432	-	5,432	(1,151)
საგადასახადო ზარალი	519,807	-	519,807	237,967
სულ დროებითი სხვაობები	1,146,404	(300,417)	845,987	241,322
აუღიარებელი საგადასახადო აქტივი				
საგადასახადო ზარალი	(519,807)	-	(519,807)	(237,967)
სულ აუღიარებელი საგადასახადო აქტივი	(519,807)	-	(519,807)	(237,967)
წმინდა საგადასახადო აქტივი/(ვალდებულება)	626,597	(300,417)	326,180	3,355

დროებითი სხვაობები 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	აქტივი	ვალდებულება	წმინდა	მოგება-ზარალში ასახვა
	2019	2019	2019	2019
გაცემული სესხები	378,174	-	378,174	(208,085)
აქტივების გამოყენების უფლება	-	(331,293)	(331,293)	(331,293)
სხვა აქტივები	-	-	-	(8,504)
ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები	-	(61,392)	(61,392)	17,162
მიღებული სესხები	24,931	-	24,931	(32,919)
საიჯარო ვალდებულებები	362,517	-	362,517	362,517
სხვა ვალდებულებები	6,583	-	6,583	853
საინვესტიციო ქონება	-	(56,695)	(56,695)	(37,418)
საგადასახადო ზარალი	281,840	-	281,840	281,840
სულ დროებითი სხვაობები	1,054,045	(449,380)	604,665	44,153
აუღიარებელი საგადასახადო აქტივი				
საგადასახადო ზარალი	(281,840)	-	(281,840)	(281,840)
სულ აუღიარებელი საგადასახადო აქტივი	(281,840)	-	(281,840)	(281,840)
საგადასახადო აქტივი (ვალდებულება)	772,205	(449,380)	322,825	(237,687)
გადასახადის გადაფარვა	(449,380)	449,380	-	-
წმინდა საგადასახადო აქტივი (ვალდებულება)	322,825	-	322,825	(237,687)

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

15. არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	ბუღალტრული და სხვა პროგრამები	სხვა არამატერიალური აქტივები	ჯამი
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	321,310	29,289	350,599
შემოსვლა	133,896	10,412	144,308
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	455,206	39,701	494,907
შემოსვლა	14,589	-	14,589
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	469,795	39,701	509,496
	-	-	-
დაგროვილი ამორტიზაცია	-	-	-
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	(71,342)	(5,205)	(76,547)
ამორტიზაცია	(38,891)	(1,635)	(40,526)
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	(110,233)	(6,840)	(117,073)
ამორტიზაცია	(60,154)	(1,939)	(62,093)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	(170,387)	(8,779)	(179,166)
წმინდა საბალანსო ღირებულება			
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	344,973	32,861	377,834
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	299,408	30,922	330,330

16. იჯარები

კომპანია საქართველოს ფარგლებში ქირაობს სათავო ოფისსა და 12 ფილიალს (2019: 14 ფილიალი). ამ ფართების იჯარა არის ფიქსირებული იჯარის ვადის განმავლობაში და განსაზღვრულია აშშ დოლარსა და ლარში. იჯარის ვადიანობა განსაზღვრულია 3-4 წლით (2019: 2-3 წელი). იჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი 2020 წლისთვის შეადგენდა წლიურ 7.45%-12.51%-ს იჯარების ვადიანობის და ვალუტის მიხედვით (2019: 7.88%-12.51%).

აქტივების გამოყენების უფლება შეიძლება წარდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	სათავო ოფისი და ფილიალები
1 იანვარი 2019	2,381,734
იჯარის ვადის შეფასების ცვლილებით გამოწვეული ზრდა	734,412
ცვეთა	(907,529)
31 დეკემბერი 2019	2,208,617
შემოსვლა	392,761
მოდIFIკაციის ეფექტი იჯარის ვადაზე	(379,506)
ცვეთა	(764,036)
31 დეკემბერი 2020	1,457,836

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

16. იჯარები (გაგრძელება)

საიჯარო ვალდებულებები შეიძლება წარდგენილი იქნას შემდეგნაირად:

	სათაო ოფისი და ფილიალები
1 იანვარი 2019	2,381,734
იჯარის ვადის შეფასების ცვლილებით გამოწვეული ზრდა	734,412
საპროცენტო ხარჯი	163,452
საიჯარო გადასახდელები	(1,010,576)
საკურსო სხვაობა	147,759
31 დეკემბერი 2019	2,416,781
შემოსვლა	392,761
მოდIFIკაციის ეფექტი იჯარის ვადაზე	(425,297)
საპროცენტო ხარჯი	170,108
საიჯარო გადასახდელი	(833,507)
იჯარასთან დაკავშირებული შეღავათები*	(178,736)
საკურსო სხვაობა	309,932
31 დეკემბერი 2020	1,852,042

* კოვიდ-19-ის გავრცელების პრევენციის მიზნით საქართველოს მთავრობის მიერ დაწესებული შეზღუდვების შედეგად შემცირდა კომპანიის მიერ საოფისე და ფილიალების ფართის გამოყენების სიხშირე. ამასთან დაკავშირებით, კომპანიამ მეიჯარისგან მიიღო საიჯარო შეღავათი საიჯარო გადასახდელის პატიების სახით (ხელშეკრულებით განსაზღვრული საიჯარო გადასახდელის შემცირება) 2020 წლის აპრილიდან 2021 წლის ივნისის ჩათვლით. საიჯარო კონცესიის პირობებმა დააკმაყოფილეს ფასს 16-ში შესული ცვლილებების მიხედვით შემოთავაზებული პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის გამოყენების ყველა კრიტერიუმი. პრაქტიკული ხასიათის გამარტივებული მიდგომის მოთხოვნების გამოყენების შედეგად საიჯარო ვალდებულებები შემცირდა 178,736 ლარით. აღნიშნული ცვლილების ეფექტი კი აისახა მოგება-ზარალში სხვა შემოსავლის სახით იმ პერიოდში, როდესაც მოხდა საიჯარო გადასახდელების შემცირება.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

17. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ისტორიული ღირებულება	იჯარის კეთილმოწყობა	ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	კომპიუტერები და კომუნიკაცია	მანქანები	სულ
31 დეკემბერი 2018	261,976	413,164	771,366	88,233	1,534,739
შემოსვლა	42,656	14,775	30,259	-	87,690
31 დეკემბერი 2019	304,632	427,939	801,625	88,233	1,622,429
შემოსვლა	-	50,805	20,897	-	71,702
გასვლა	(36,153)	(43,960)	(32,064)	-	(112,177)
31 დეკემბერი 2020	268,479	434,784	790,458	88,233	1,581,954
დაგროვილი ცვეთა					
31 დეკემბერი 2018	(88,209)	(255,596)	(645,068)	(22,172)	(1,011,045)
ცვეთა	(42,259)	(56,774)	(97,771)	(5,299)	(202,103)
31 დეკემბერი 2019	(130,468)	(312,370)	(742,839)	(27,471)	(1,213,148)
ცვეთა	(30,662)	(49,481)	(55,957)	(5,299)	(141,399)
გასვლა	36,153	43,960	32,064	-	112,177
31 დეკემბერი 2020	(124,977)	(317,891)	(766,732)	(32,770)	(1,242,370)
წმინდა საბალანსო ღირებულება					
31.12.2019	174,164	115,569	58,786	60,762	409,281
31.12.2020	143,502	116,893	23,726	55,463	339,584

2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრით დასრულებულ წლებში, კომპანია იყენებდა სრულად გაცვეთილ აქტივებს ისტორიული ღირებულებით 560,118 ლარი და 601,789 ლარი, შესაბამისად.

18. მიღებული სესხები

მიღებული სესხები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
რეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები	7% - 14.50%	ლარი	-	865,966
არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტები	5.5% - 12%	აშშ დოლარი/ევრო	27,652,473	24,974,416
მფლობელები	5% - 15%	აშშ დოლარი/ევრო	8,187,961	8,147,401
			35,840,434	33,987,783

18. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებული სესხები არარეზიდენტი ფინანსური ინსტიტუტებიდან შეიძლება წარმოდგენილი იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
HANSAINVEST Finance I GmbH & Co. geschlossene Investmentkommanditgesellschaft	5,731,411	3,206,047
Bank Im Bistum	4,903,367	3,868,243
Microfinance Enhancement Facility SA	4,073,293	3,194,551
GLS ALTERNATIVE INVESTMENTS	3,293,644	2,930,610
Triple Jump Innovation Fund	3,311,687	2,927,642
SME Finance Loans for Growth	2,993,174	2,619,644
INVEST IN VISION	2,540,954	3,321,818
EMF Microfinance Fund	804,943	1,460,170
MCE Social Capital	-	1,445,691
	27,652,473	24,974,416

დარიცხული პროცენტი და სესხის ძირი შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სესხის ძირი	35,397,669	33,317,430
დარიცხული პროცენტი	442,765	670,353
	35,840,434	33,987,783

მიღებული სესხების სავალუტო და ლიკვიდურობის შესახებ დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-4 შენიშვნაში.

მიღებული სესხები მოკლევადიან და გრძელვადიან ნაწილებად შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგი სახით:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მოკლევადიანი სესხები*	35,840,434	29,882,151
გრძელვადიანი სესხები	-	4,105,632
	35,840,434	33,987,783

*2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანია აწარმოებდა მოლაპარაკებებს სესხების რესტრუქტურისაგან დაკავშირებით მის მსესხებლებთან. ამის შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით გაურკვეველი იყო კომპანიას დაუწესდებოდა თუ არა გარკვეული ფინანსური თუ არა-ფინანსური შეზღუდვები და ზოგადად რა პირობებზე შეთანხმდებოდნენ მხარეები, ამიტომ მიღებული სესხები სრულად წარდგა, როგორც მოთხოვნამდე.

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიას გააჩნდა, როგორც ფინანსური, ისე არაფინანსური შეზღუდვები არარეზიდენტ ფინანსური ინსტიტუტებისგან მიღებულ სესხებზე. კომპანიას ჰქონდა მუდმივი კომუნიკაცია მსესხებლებთან მიცემულ შეზღუდვებთან დაკავშირებით. 2019 წელს კომპანიას დარღვეული ჰქონდა ფინანსური შეზღუდვების ნაწილი. ამის გამო, 2019 წელს კომპანიამ წარადგინა 21,708 ათასი ლარი, როგორც სესხების მოკლევადიანი ნაწილი. კომპანიას არ ჰქონდა მოლოდინი, რომ აღნიშნული ფინანსური ინსტიტუტები გამოიყენებდნენ თავიანთ უფლებას და გამოითხოვდნენ დარჩენილ ძირსა და მასზე დარიცხულ გადასახდელ პროცენტს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

18. მიღებული სესხები (გაგრძელება)

მიღებულ სესხებში (სუბორდინირებულის ჩათვლით) მომხდარი ფულადი და არაფულადი ცვლილებები, შეიძლება წარდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
1 იანვარი	34,996,013	44,960,564
ფულადი ნაკადების მოძრაობა		
გადახდილი სესხები, წმინდა	(3,005,088)	(10,314,344)
გადახდილი პროცენტი	(4,259,021)	(6,232,369)
არა-ფულადი ნაკადების მოძრაობა*		
პროცენტის დარიცხვა	4,096,874	5,698,522
საწესდებო კაპიტალში გადატანა	(448,612)	(1,751,593)
საკურსო სხვაობა	6,219,332	2,635,233
31 დეკემბერი	37,599,498	34,996,013

19. სუბორდინირებული სესხები

სუბორდინირებული სესხები შეიძლება წარმოდგენილ იქნას შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
სესხის ძირი	1,715,809	973,584
დარიცხული პროცენტი	43,255	34,646
	1,759,064	1,008,230

კომპანიის სუბორდინირებული სესხები დენომინირებულია დოლარში ეკვივალენტით 1,154,064 ლარი (2019: 1,008,230 ლარი) და ლარში 605,000 ოდენობით, შესაბამისად. 2020 წლის ბოლოსთვის ეს სესხები წარდგენილია, როგორც მოთხოვნამდე რადგან არ იყო შეთანხმება გაფორმებული რესტრუქტურისა და დაკავშირებით კომპანიასა და მის მსესხებლებს შორის, დეტალებისთვის იხილეთ მე-3 შენიშვნა. 2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ეს სესხები უნდა დაფარულიყო 2021-2025 წლებში. საპროცენტო განაკვეთი წარმოადგენდა 11%-12% (2019: 11%-12%).

გაკორტების შემთხვევაში აღნიშნული სესხების ძირისა და პროცენტის გადახდები ნაკლებ უპირატესია, ვიდრე სხვა კრედიტორებთან არსებული დავალიანების გადახდა, თუმცა სუბორდინირებული სესხები უპირატესია ვიდრე კაპიტალი.

2020 წელს სუბორდინირებული სესხები 448,612 ლარის ოდენობით (2019: 1,751,593) წელს კონვერტირდა კომპანიის სააქციო კაპიტალში.

20. სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	31 დეკემბერი 2020	31 დეკემბერი 2019
მიღებული ავანსები*	138,116	62,990
საგადასახადო ვალდებულებები**	42,446	-
თანამშრომლებთან არსებული ვალდებულებები	36,214	43,885
სხვა ვალდებულებები	51,644	68,752
	268,420	175,627

20. სხვა ვალდებულებები (გაგრძელება)

* მიღებული ავანსები მოიცავს ავანსებს რომელიც კომპანიას მიღებული აქვს წინარე ნასყიდობების საფუძველზე.

** საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, კომპანია ვალდებულია გადაიხადოს ყველა საგადასახადო ვალდებულება ხაზინის ერთი უნიკალური კოდის მიხედვით. შესაბამისად, 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანია ახდენს საკუთარი საგადასახადო ვალდებულებებისა და აქტივების გადახურვას, წარდგენის მიზნებისათვის.

21. სააქციო კაპიტალი

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2020 და 2019 წლის 31 დეკემბრისთვის წარმოადგენდა 1,815,568 და 1,515,568 ჰვეულერზე აქციას 1 ლარის ნომინალური ღირებულებით, შესაბამისად.

2020 წლის 28 აპრილს კომპანიამ დამატებით გამოუშვა 300,000 ცალი აქცია ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი. განთავსების საფასური წარმოადგენდა 2 ლარს და შესაბამისი საემისიო კაპიტალი 300,000 ლარს.

2019 წლის 26 მაისს და 20 აგვისტოს კომპანიამ დამატებით გადაწყვიტა გამოეშვა ჯამში 381,655 ცალი აქცია ნომინალური ღირებულებით 1 ლარი. განთავსების ფასი შეადგენდა 1 აქციაზე 9 ლარს. 2019 წლის განმავლობაში საემისიო კაპიტალი გაიზარდა 3,053,240 ლარით.

აქციონერების შესახებ ინფორმაცია შეგიძლიათ იხილოთ პირველ შენიშვნაში.

22. პოტენციური ვალდებულებები

იურიდიული ვალდებულებები

კომპანიას ჰყვება საქმიანობის პროცესში საქმე აქვს სასამართლო სარჩელებსა და პრეტენზიებთან. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვლის, რომ სარჩელებისა და პრეტენზიების შედეგად წარმოშობილ ვალდებულებებზე მაქსიმალური პასუხისმგებლობა არ იქონიებს არსებით გავლენას ფინანსურ მდგომარეობაზე ან კომპანიის მომავალ ოპერაციებზე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის (სებ) რეგულაციები

2018 წლის 5 ივლისს სებ-ის პრეზიდენტმა დაამტკიცა რეგულაცია მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების აქტივების კლასიფიკაციისა და შესაძლო დანაკარგების რეზერვების ფორმირების წესის შესახებ.

კომპანიის ხელმძღვანელობა აცხადებს, რომ კომპანია სრულად აკმაყოფილებს სებ-ის რეგულაციებს 2020 და 2019 წლებში, გარდა კოეფიციენტებისა - საზედამთხვავებლო კაპიტალის კოეფიციენტი და ლიკვიდობის კოეფიციენტი. კომპანიამ სებ-სიგან მიიღო პატიების წერილი, რომლის თანახმადაც კომპანია ვალდებულია 2022 წლის 31 დეკემბრამდე დააკმაყოფილოს აღნიშნული კოეფიციენტი. უნდა აღინიშნოს, რომ სხვა პირობების დაკმაყოფილების შესახებ მოსაზრება ეყრდნობა დაშვებებსა და შეფასებებს და შეიძლება შეიცვალოს კომპლექსურ მსჯელობებს მომავალ მოვლენებზე და შესაძლოა განსხვავდებოდეს მარეგულირებლის მსჯელობისაგან.

საგადასახადო კანონმდებლობა

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა არის სხვადასხვაგვარად ინტერპრეტაციისა და ცვლილების საგანი. ხელმძღვანელობის მხრიდან საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციები შეიძლება განსხვავდებოდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ ინტერპრეტაციებისაგან და ორგანიზაციის ოპერაციები შეიძლება გასაჩივრდეს საგადასახადო ორგანოების მიერ. საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით საგადასახადო ორგანოებს შეუძლიათ მიმოიხილონ ორგანიზაციის ოპერაციები 3 წლის მანძილზე.

საგადასახადო ვალდებულებებთან დაკავშირებული ანარიცხები აღიარდება მაშინ, როდესაც თანხის გაზომვა საიმედოდ არის შესაძლებელი. სავარაუდო ვალდებულებებზე ანარიცხი არ აღიარდება, სანამ არ მოხდება შესაბამისი შეფასება. ორგანიზაციის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობიდან გამომდინარე, ადგილი არ ექნება რაიმე სახის დამატებითი ვალდებულების დარიცხვას, გარდა იმისა, რაც კომპანიას თვითონ აქვს აღრიცხული შესაბამის პერიოდებში.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

23. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

დაკავშირებული მხარეები ან ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან როგორც წარმოდგენილია ბასს 24-ში „ინფორმაცია დაკავშირებულ მხარეებზე“ წარმოადგენს:

- ა) მხარეებს, რომლებიც პირდაპირ ან არაპირდაპირ ერთი ან რამდენიმე შუამავლით: აკონტროლებენ, კონტროლდებიან ან არიან ერთობლივი კონტროლის ქვეშ კომპანიასთან (მათ შორის დამფუძნებელ კომპანიასა და ფილიალებთან); ფლობენ წილს კომპანიაში, რაც მნიშვნელოვანი გავლენის მიზეზია; და ფლობენ საერთო კონტროლს კომპანიაზე;
- ბ) კომპანიის ან მისი მშობელი საწარმოს ძირითად მმართველ პერსონალს;
- გ) (ა) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილთა ოჯახის წევრებს;
- დ) მხარეებს, რომლებიც წარმოადგენენ (გ) ან (ბ) პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიერ კონტროლირებად ან ერთობლივარ კონტროლირებად საწარმოებს, ან ამ პირებს მნიშვნელოვანი გავლენა აქვთ მათზე, ან ასეთ საწარმოში ხმის მიცემის უფლება პირდაპირ ან არაპირდაპირ ამ პირების ხელშია.

დაკავშირებულ მხარეებთან ყოველი შესაძლო ურთიერთობის განხილვისას ყურადღება ექცევა ამ ურთიერთობის არსს და არა უბრალოდ იურიდიულ ფორმას. კომპანიასა და მის დაკავშირებულ მხარეებს შორის ოპერაციების შესახებ დეტალური ინფორმაცია მოცემულია ქვემოთ:

2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	მფლობელები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარე
მიღებული სესხები	8,187,961	-	-
სუბორდინირებული სესხები	1,759,064	-	-
საპროცენტო ხარჯი	(378,580)	-	-
პერსონალის ხარჯი, ხელფასისა და ბონუსების ჩათვლით	-	(336,000)	-

2019 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დაკავშირებული მხარეების შენიშვნა შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

ფინანსური ანგარიშგების მუხლი	მფლობელები	უმაღლესი ხელმძღვანელობა	სხვა დაკავშირებული მხარე
მიღებული სესხები	8,147,401	-	-
სუბორდინირებული სესხები	745,861	-	233,054
საპროცენტო ხარჯი	(674,798)	-	(31,247)
პერსონალის ხარჯი, ხელფასისა და ბონუსების ჩათვლით	-	(336,000)	-
საერთო და ადმინისტრაციული ხარჯები	-	(38,986)	-

24. საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

2021 წლის 21 აპრილს კომპანიამ გააფორმა რესტრუქტურირების ხელშეკრულება მიღებულ სესხებზე. ხელშეკრულების დამატებითი პირობები შეგიძლიათ იხილოთ მე-2 შენიშვნაში.

- 3,230,000 ლარის ოდენობის აქციონერების სესხები გადაკონვერტირდა სააქციო კაპიტალში არაუგვიანეს 2021 წლის 30 მაისისა;
- აქციონერების სუბორდინირებული სესხები ოდენობით 1,100,000 ლარი გადაკონვერტირდეს სააქციო კაპიტალში ხელშეკრულების ხელმოწერიდან 20 სამუშაო დღის ვადაში, მაგრამ არაუგვიანეს 2021 წლის 31 მაისისა;
- სასესხო ვალდებულებების სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი შემცირდეს 40%-ით 2021 და 2022 წლების განმავლობაში ყველა არა-სუბორდინირებული სესხისთვის 2021 წლის აპრილიდან;
- თითოეული მსესხებელი კომპანიისგან მიიღებს ნაადრევ ნაწილობრივ დაფარვას 2020 წლის 31 დეკემბრის არსებული გადაუხდელი თანხის 28%-ის ოდენობით, არაუგვიანეს 2021 წლის 30 აგვისტოსა;
- თითოეული სესხის დარჩენილი ძირითადი თანხების დაფარვა (წინა პუნქტში არსებული დაფარვის მიხედვით) განახლდება 2024 წლის ივნისში და არაუგვიანეს 2025 წლის 31 მარტისა ყველა ეს სესხი დაფარული იქნება;

ამის შესაბამისად, 2020 წლის 31 დეკემბრიდან ანგარიშგების გამოცემის თარიღამდე კომპანიის სააქციო კაპიტალი გაიზარდა 4,330,000 ლარის ოდენობით აქციონერებისგან მიღებული ჩვეულებრივი და სუბორდინირებული მიღებული სესხების საფუძველზე. სხვა დანარჩენი შესასრულებელი პირობები ჯერ კიდევ მიმდინარეობს, მაგრამ კომპანიას სჯერა, რომ არ შეექმნება ისეთი პრობლემა, რომელიც ხელს შეუშლის ამ პირობების შესრულებაში.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა

ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა, რომელიც კომპანიამ გამოიყენა ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, განხილულია ქვემოთ. სააღრიცხვო პოლიტიკის გამოყენება ხორციელდება უწყვეტად ყველა წელს, წინააღმდეგ შემთხვევაში, ამის შესახებ მითითებული იქნება წინამდებარე ანგარიშგებაში.

უცხოური ვალუტით განხორციელებული ოპერაციები

თავის ოპერაციებში კომპანია ფუნქციონალურ ვალუტად იყენებს ქართულ ლარს, რომელსაც მნიშვნელოვანი გავლენა აქვს კომპანიის ოპერაციებზე. ამგვარად, მოცემული ფინანსური ანგარიშგებისათვის შეფასების ვალუტად კომპანია იყენებს ქართულ ლარს.

უცხოურ ვალუტაში ასახული მონეტარული აქტივები და ვალდებულებები გადაიანგარიშება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ვალუტის გაცვლის ოფიციალური კურსის შესაბამისად, წლის ბოლოსათვის. კონვერტაციის დროს წარმოშობილი კურსთაშორისი სხვაობები აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებზე. უცხოურ ვალუტაში გამოხატული შედეგები აღირიცხება ოპერაციის განხორციელების დღეს არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად. გადაფასება არ ეხება არამონეტარულ აქტივებსა და ვალდებულებებს.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ნაშთების კონვერტაციისთვის გამოყენებული ბოლო გაცვლითი კურსი იყო შემდეგი:

	საქართველოს ეროვნული ბანკის ოფიციალური კურსი	
	აშშ დოლარი	ევრო
კურსი 2020 წლის 31 დეკემბრისათვის	3.2766	4.0233
კურსი 2019 წლის 31 დეკემბრისათვის	2.8677	3.2095

ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9-ის შესაბამისად კომპანია თავის ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს წარადგენს ბიზნეს მოდელზე დაყრდნობით. ფასს 9 მოიცავს ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციის სამ მნიშვნელოვან კატეგორიას: ამორტიზირებული ღირებულებით, რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური ვალდებულებები კი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით ან რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ყველა წარმოებული ინსტრუმენტი შეფასებულია რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება

ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები აისახება ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, როდესაც იგი ხდება ხელშეკრულების მონაწილე შესაბამის ფინანსურ ინსტრუმენტთან მიმართებაში.

თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური ინსტრუმენტები ფასდება იმ დანახარჯებით დაკორექტირებული რეალური ღირებულებით, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური აქტივის შეძენასთან, ან ფინანსური ვალდებულების გამოშვებასთან, იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომელიც შეფასებული არ არის რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით.

თუ გარიგების ფასი განსხვავდება რეალური ღირებულებისგან თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია სხვაობას ანგარიშობს შემდეგნაირად:

- თუ რეალური ღირებულება განსაზღვრულია აქტიურ ბაზარზე კოტირებული ფასით იდენტური აქტივისთვის ან ვალდებულებისთვის ან ეფუძნება შეფასების ისეთი მეთოდის გამოყენებას, რომელიც ეყრდნობა მხოლოდ დაკვირვების ქვეშ მყოფი ბაზრებიდან მიღებულ მონაცემებს, ამ შემთხვევაში სხვაობა აისახება მოგებაში ან ზარალში თავდაპირველი აღიარებისას.
- სხვა ნებისმიერ შემთხვევაში რეალური ღირებულება დაკორექტირდება გარიგების ფასის მიხედვით, თავდაპირველი აღიარებისას რეალურ ღირებულებასა და ოპერაციის ფასს შორის სხვაობის გადავადებით.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ კომპანია ამ გადავადებულ სხვაობას აღიარებს როგორც მოგებას ან ზარალს, როდესაც იგი იქნება გონივრულად გაზომვადი, ან როდესაც ინსტრუმენტის აღიარება არის შეწყვეტილი.

ფინანსური აქტივები

კლასიფიკაცია საწყისი აღიარებისას და შემდგომი შეფასება

საწყისი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირდება შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთად: შემდგომში ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით (FVOCI) და შემდგომში რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით (FVTPL).

ორგანიზაციის ყველა ფინანსურ აქტივი შეფასებულია ამორტიზებული ღირებულებით, გარდა წარმოებული ფინანსური აქტივებისა.

ამორტიზირებული ღირებულებით

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები არის ორგანიზაციისთვის ყველაზე მნიშვნელოვანი კატეგორია. ფინანსური აქტივები ფასდება ამორტიზირებული ღირებულებით, თუ ერთდროულად კმაყოფილდება შემდეგი ორი გარემოება:

- კომპანია აქტივს ფლობს ბიზნეს-მოდელით, რომლის მიზანსაც წარმოადგენს აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად; და
- ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტულ თარიღებში წარმოშობს ფულად ნაკადებს, რომლებიც ერთპიროვნულად წარმოადგენს ძირითადი თანხის და პროცენტის გადახდას ძირითადი თანხის დარჩენილ ნაწილზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდგომ ფინანსური აქტივები ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით და ექვემდებარება გაუფასურებას. აქტივის აღიარების შეწყვეტის, მოდიფიცირების ან გაუფასურების შედეგად მიღებული მოგება ან ზარალი აღიარდება მოგებაში ან ზარალში.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით

ყველა ფინანსური აქტივი, რომელიც არ არის კლასიფიცირებული, როგორც ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, ან რეალური ღირებულებით შეფასებული, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, ფასდება როგორც რეალური ღირებულებით შეფასებული, მოგებაში ან ზარალში ასახვით. აღნიშნულში შედის ყველა წარმოებული ფინანსური აქტივი.

ბიზნეს მოდელის შეფასება

ფასს 9-ის მიხედვით არსებობს 3 სახის ბიზნეს მოდელი:

- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად: ამ ბიზნეს მოდელის მიზანია აქტივების ფლობა მათი არსებობის მანძილზე პროცენტის, ძირისა და სხვა დაკავშირებული ფულადი ნაკადების გენერირებისთვის;
- აქტივების ფლობა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მისაღებად, ან/და გასაყიდად: ეს ბიზნეს მოდელი წინას მსგავსია, იმ განსხვავებით, რომ კომპანიამ შეიძლება გადაწყვიტოს მისი გაყიდვა ან ლიკვიდობის მიზნებისთვის ფლობა, სანამ აქტივს ვადა დაუდგება.
- სხვა: ყველა ის მოდელი, რომელიც არ ხდება ზემოთ მოცემული მოდელების კრიტერიუმებში.

ბიზნეს მოდელის შეფასება მოითხოვს მსჯელობას, რომელიც დაფუძნებულია შეფასების თარიღში არსებული ფაქტებისა და გარემოებების შეფასებაზე. ბიზნეს მოდელი არ არის შეფასებული ცალკეული ფინანსური ინსტრუმენტის მიხედვით, არამედ შეფასებულია უფრო მაღალი დონის ფაქტორის - ფინანსური ინსტრუმენტის სახეობის შესაბამისად აგრეგირებული პორტფელის მიხედვით.

ბიზნეს მოდელის შეფასებისას კომპანიამ გაითვალისწინა: რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მახასიათებლები, რომ განესაზღვრა თუ როგორ იცვლებოდა ბიზნეს მოდელი და ფინანსური ინსტრუმენტი ამ ბიზნესმოდელში; რისკები, რომლებიც ახდენს გავლენას ამ ბიზნესმოდელზე; ამ რისკების მართვის გზები და უმაღლესი ხელმძღვანელობის კომპეტენცია.

გასაყიდად ფლობილი ან მართული ფინანსური აქტივები, რომელთა მაჩვენებლები ფასდება რეალური ღირებულების საფუძველზე, შეფასებულია FVTPL-ში ასახვით, რადგან ისინი არც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისთვის და არც ორივე - სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებისა და ფინანსური აქტივების გაყიდვისთვის არიან განკუთვნილი.

მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა (SPPI)

თუ ფინანსური აქტივი არის ფლობილი ისეთი ბიზნეს მოდელის ფარგლებში, რომლის მიზანია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღება, ან რომლის მიზანი მიიღწევა როგორც სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მიღებით, ისე ფინანსური აქტივების გაყიდვით, მაშინ კომპანიამ უნდა განსაზღვროს, სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები წარმოადგენს თუ არა მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას. SPPI -ის ტესტი ხორციელდება ერთეული ფინანსური ინსტრუმენტისთვის.

სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირი თანხისა და ძირი თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტების გადახდას, საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამისია. პროცენტი განისაზღვრება, როგორც ფულის დროითი ღირებულებისა და დარჩენილ ძირ თანხასთან დაკავშირებული საკრედიტო რისკის ანაზღაურება კონკრეტული პერიოდის განმავლობაში. ის შეიძლება ასევე ითვალისწინებდეს სესხის გაცემასთან დაკავშირებული სხვა ძირითადი რისკების (მაგალითად, ლიკვიდობის რისკი) და დანახარჯების (მაგალითად, ადმინისტრაციულ დანახარჯებს) კომპენსაციას, რაც დაკავშირებულია დროის გარკვეულ პერიოდში ფინანსური აქტივის შენარჩუნებასთან. ასევე საბაზისო სასესხო შეთანხმების პირობების შესაბამის მოგების მარჟასაც.

იმის შეფასებისას, წარმოადგენს თუ არა სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადები მხოლოდ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდებს, კომპანიამ აფასებს ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო პირობებს. ეს წარმოადგენს იმის შეფასებას, მოიცავს თუ არა ფინანსური აქტივი სახელშეკრულებო პირობებს, რომლებიც შესაძლოა ცვლიდეს სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ვადებს ან თანხებს, რომელიც არ შეესაბამება SPPI-ის პირობებს.

SPPI-ის პირობები თუ დარღვეულია, ასეთი ფინანსური აქტივები ფასდება როგორც FVTPL, მიღებული პროცენტი კი აღიარდება სხვა საპროცენტო შემოსავლად.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც შესაბამისია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარება წყდება (ე.ი. ამოღებულია ორგანიზაციის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებიდან) მაშინ, როდესაც:

- აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების მიღების საკონტრაქტო უფლებებს ვადა გასდის;
- კომპანია გადასცემს ფინანსური აქტივიდან მისაღები ფულადი სახსრების საკონტრაქტო უფლებებს, ან მიიღო ვალდებულება გადაიხადოს მიღებული ფული მთლიანად მესამე მხარის მიმართ; ან (ა) გადასცემს არსებითად ყველა რისკს და აქტივზე საკუთრების უფლებას, ან (2) არსებითად არც გადასცემს და არც იტოვებს ყველა რისკსა და სარგებელს, მაგრამ გადასცემს კონტროლს აქტივზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ECL -ის საფუძვლები

ფასს 9 მოითხოვს ECL-ის დაანგარიშებას კომპანიის მფლობელობაში არსებული ყველა ფინანსური აქტივისთვის, რომელიც აღრიცხულია, როგორც ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ან FVOCI-ი.

ფასს 9 მოთხოვნები გაუფასურებაზე არ ეხება წილობრივ ინსტრუმენტებს.

გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ECL-ს, რომელიც დაანგარიშებულია ფინანსური აქტივის წარმოქმნიდან მომავალი 12 თვის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის შემთხვევაში, მანამ სანამ არ მოხდება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა, რა დროსაც გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს. თუ ფინანსური აქტივი აკმაყოფილებს შემენილის ან აღიარებისთანავე გაუფასურებულის განმარტებას, გაუფასურების ანარიცხი ეფუძნება არსებობის მანძილზე დაანგარიშებულ ECL-ს.

ფასს 9-ის მიხედვით კომპანია ჯერ ცალკეულად მნიშვნელოვანი ფინანსური აქტივებისთვის განსაზღვრავს თუ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. შემდგომ კი ჯგუფურად აფასებს იმ აქტივებს, რომლებიც ცალკეულად არ არის მნიშვნელოვანი და აქტივებს, რომლებიც მნიშვნელოვანია, მაგრამ არ არის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება გამოვლენილი მათი ცალკეულად შეფასებისას.

ჯგუფურად შეფასებული ფინანსური აქტივები (მაგ. გაცემული სესხები) დაჯგუფებულნი არიან საერთო საკრედიტო მახასიათებლების, უზრუნველყოფის სახისა და პროდუქტის სახის მიხედვით.

სამეტაპიანი მიდგომა

ფასს 9 წარადგენს 3 ეტაპს ფინანსური ინსტრუმენტების გაუფასურებისთვის, მათი წარმოქმნის ან შეძენის თარიღში. ეს მიდგომა შეჯამებულია ქვემოთ:

1 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით. ეს წარმოადგენს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ნაწილს დეფოლტის შემთხვევაში, საანგარიშგებო პერიოდიდან 12 თვის ვადაში, იმ დაშვებით, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად. იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომელთა ვადიანობა 12 თვეზე ნაკლებია, დეფოლტის ალბათობა იგივეა, რაც არსებობის მანძილზე.

მე-2 ეტაპი: კომპანია აღიარებს საკრედიტო ზარალის ანარიცხს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის თანხით, იმ ფინანსური აქტივებისთვის, რომლებმაც თავდაპირველი აღიარების შემდეგ განიცადეს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. ეს მოითხოვს ECL-ის გამოთვლას, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური ინსტრუმენტის არსებობის მანძილზე დეფოლტის მოხდენის ალბათობაზე.

ანარიცხი საკრედიტო ზარალებზე ამ ეტაპზე არის უფრო მაღალი, რადგან გაზრდილია საკრედიტო რისკი და გასათვალისწინებელი პერიოდი უფრო გრძელია ვიდრე 1 ეტაპის 12 თვე. მე-2 ეტაპზე მყოფი ფინანსური ინსტრუმენტები ჯერ (ამ ეტაპისთვის) არ იგულისხმებიან გაუფასურებულად.

მე-3 ეტაპი: თუ ფინანსური ინსტრუმენტი არის გაუფასურებული, იგი გადადის მე-3 ეტაპზე. კომპანია აღიარებს გაუფასურების ზარალს არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი ზარალის თანხით, ამ გაუფასურებული ფინანსური ინსტრუმენტების PD-ის 100 %-ით.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

ვადაგადაცილების დღეების გათვალისწინებით, სესხების 3 ეტაპზე გადანაწილება შემდეგნაირად შეიძლება იყოს წარმოდგენილი:

ბიზნეს საქმიანობის პროფილი	1 ეტაპი	მე-2 ეტაპი	მე-3 ეტაპი
აგრო სესხები	0-30	31-90	>90
ბიზნეს სესხები	0-30	31-90	>90
სამომხმარებლო სესხები	0-30	31-90	>90
სალომბარდო სესხები	0-30	31-90	>90

კომპანია ავტომატურად ანიჭებს სესხს 1 ეტაპს, სესხის გაცემის მომენტში. სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპზე, თუ ქვემოთ მოცემული რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 31 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- სესხის რესტრუქტურიზება;
- მესამე მხარის მიერ უზრუნველყოფილ ქონებაზე იურიდიული დავის წამოწყება;
- მსესხებლის, ან თანამსესხებლის მიმართ სარჩელის აღძვრა;
- მსესხებლის მიერ სამუშაო ადგილის დაკარგვა;
- მსესხებლის ბიზნესის დიდი წილის განადგურება;
- ბიზნესის იმ სექტორის მნიშვნელოვანი გაუარესება, სადაც საქმიანობს მსესხებელი.

სესხი გადაინაცვლებს მე-2 ეტაპიდან 1-ელ ეტაპზე, თუ:

- ვადაგადაცილება არის 0-დან 30 დღემდე;
- იმ გარემოებების გამოსწორება, რომლის გამოც სესხმა გადაინაცვლა მე-2 ეტაპზე.

რესტრუქტურიზებული სესხები არ ბრუნდებიან 1-ელ ეტაპზე.

გადეფოლტებული სესხები დეფოლტის მომენტში გადაინაცვლებს მე-3 ეტაპზე და მათი დაბრუნება შესაძლებელია წინა ეტაპებზე.

დეფოლტის განსაზღვრება

დეფოლტის სტატუსი გამოიყენება იმ სესხებისთვის, რომლისთვისაც ქვემოთ მოცემულ რომელიმე მოვლენას ექნება ადგილი:

- 91 დღეზე მეტი ვადაგადაცილება;
- მსესხებლის ან თანამსესხებლის გარდაცვალება ან დაკარგვა;
- უზრუნველყოფის საგნის განადგურება ან დაკარგვა;
- მსესხებლის ბიზნესის გაკოტრება ან ლიკვიდაცია.

დეფოლტის განმარტება თანხვედრაშია ფასს 9-ის მოთხოვნებთან, 90 დღეზე მეტი ვადით გადაცილების შესახებ.

კომპანია დეფოლტს აღიარებს გაუფასურებული სესხებისთვის.

გაცემული სესხის რესტრუქტურიზება

რესტრუქტურიზაციის ოპერაცია/ტრანზაქცია სრულდება არსებული სასესხო ვალდებულების ფარგლებში. კომპანიასა და მსესხებელს შორის ფორმდება შეთანხმება პირობების ცვლილების შესახებ და პროგრამულად იმავე სესხისთვის ხდება ახალი გრაფიკის აგება (გადაანგარშება).

კომპანიისათვის სესხის რესტრუქტურიზაცია რისკის ცვლილების მაჩვენებელია. რესტრუქტურიზებული სესხები არ ექვემდებარება პირდაპირ მე-3 სტადიაში გადაყვანას, რადგან ასეთი ტიპის მოდიფიკაციები არ არის დაკავშირებული მატერიალურ ზარალთან. შესაბამისად, რესტრუქტურიზებული სესხები მე-2 სტადიაში ხვდება და პირველ სტადიაში აღარ ბრუნდება.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა

იმის განსაზღვრისას, მნიშვნელოვნად გაიზარდა თუ არა ფინანსური ინსტრუმენტის დეფოლტის მოხდენის რისკი, მისი თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, კომპანია ითვალისწინებს გონივრულ და საჭირო ინფორმაციას, რომელიც შესაბამისია და ხელმისაწვდომი მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე. ეს მოიცავს რაოდენობრივ და ხარისხობრივ მაჩვენებლებს, ანალიზს, რომელიც დაფუძნებულია ორგანიზაციის წარსულ გამოცდილებაზე და საკრედიტო ექსპერტების შეფასებაზე, ასევე მომავლის პროგნოზირებისთვის საჭირო ინფორმაციას.

რაოდენობრივი ინფორმაცია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის ყველაზე მნიშვნელოვანი მაჩვენებელია და ეფუძნება არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობის ცვლილებას შემდეგი ორი მაჩვენებლის შედარებით:

- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა ანგარიშგების დღეს; და
- დარჩენილი არსებობის მანძილზე დეფოლტის ალბათობა მოცემული დროის მონაკვეთში, რომლის შეფასებაც მოხდა იმ ფაქტებსა და მოვლენებზე დაყრდნობით რომელიც არსებობდა აღიარების მომენტში.

ორგანიზაციის აზრით საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ხდება არაუგვიანეს 30 დღიანი ვადაგადაცილებისა.

კომპანია რეგულარულად მიმოხილავს შემდეგ ფაქტორებს, რათა დარწმუნდეს, რომ აღნიშნული კრიტერიუმები ეფექტურია საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის მონიტორინგისას:

- კრიტერიუმებს აქვს უნარი გამოავლინონ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა დეფოლტის დადგომამდე;
- ადგილი არ აქვს დროში დამთხვევას (კრიტერიუმის მხრივ), როდესაც აქტივი ხდება 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების; და

არ არსებობს არასასურველი არასტაბილურობა, რომელმაც შეიძლება გამოიწვიოს გაუფასურების ზარალი 12 თვიანი PD-დან არსებობის მანძილის PD-ზე გადასვლის დროს.

საპროგნოზო ინფორმაცია

ფასს 9-ის მიხედვით საკრედიტო ზარალების ანარიცხი დაფუძნებულია გონივრულ და საჭირო საპროგნოზო ინფორმაციაზე, რომელიც ხელმისაწვდომია მიზანშეუწონელი ხარჯებისა და ძალისხმევის გარეშე, რომელიც მოიცავს წარსულ მოვლენებს, მიმდინარე პირობებსა და მომავალი ეკონომიკური მდგომარეობის პროგნოზებს.

კომპანია საპროგნოზო ინფორმაციას იყენებს, როგორც ფინანსური ინსტრუმენტის საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდის შესაფასებლად, ისე ECL-ის გაზომვის დროს.

კომპანიამ გამოავლინა და დაადოკუმენტირა პორტფელის საკრედიტო რისკისა და საკრედიტო ზარალების მნიშვნელოვანი მამოძრავებელი ფაქტორები, ისტორიული მონაცემების გამოყენებით, შეაფასა დეფოლტის ალბათობაზე მაკროეკონომიკური ფაქტორების ზეგავლენა და ამოღების განაკვეთი.

გაანალიზდა შემდეგი მაკროეკონომიკური ფაქტორები:

- საქართველოს მშპ-ის ზრდის კოეფიციენტი;
- ინფლაციის განაკვეთი.

საპროგნოზო ინფორმაციის განჭვრეტა

კომპანია ბოლო 5 წლის ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით ყოველწლიურად აფასებს დეფოლტის ალბათობის კორელაციას მაკროეკონომიკურ ცვლადებთან (მშპ-ს ზრდა, ინფლაცია) მიმართებაში და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის დაანგარიშებისას ითვალისწინებს კონკრეტული მაკროეკონომიკური ცვლადის სცენარების შესახებ არსებულ საპროგნოზო ინფორმაციას მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ინფლაციასთან და მშპ-ს ზრდასთან კორელაცია არის 0.3-ზე მეტი და -0.5-ზე ნაკლები, შესაბამისად. 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის დეფოლტის ალბათობასა და მაკროეკონომიკურ ცვლილებებთან მიმართებაში არ გამოვლენილა მჭიდრო კორელაცია, რომელსაც კომპანია გამოიყენებდა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალების კალკულაციისას.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კომპანია იყენებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებულ საბაზო, ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს და ამათგან საბაზო სცენარს ანიჭებს 50%-ან ალბათობას, ხოლო ოპტიმისტურ და პესიმისტურ სცენარებს 25%-ან ალბათობებს. კომპანია იყენებს ვასილევს მოდელს საპროგნოზო ინფორმაციის კორექტირებისას, მოსალოდნელი დეფოლტის დაანგარიშების დროს.

	2020	2021	2022
რეალური მშპ-ის ზრდა, %			
საბაზისო სცენარი	(4.00)%	4.50%	5.00%
ოპტიმისტური სცენარი	(3.00)%	6.00%	5.00%
პესიმისტური სცენარი	(9.00)%	2.50%	4.00%
ინფლაცია, %			
საბაზისო სცენარი	4.50%	1.50%	2.50%
ოპტიმისტური სცენარი	5.50%	4.00%	3.00%
პესიმისტური სცენარი	7.00%	2.00%	2.50%

კომპანიამ წარმოადგინა მგრძნობელობის ანალიზი იმის შესახებ, თუ როგორ შეიცვლება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები, თუ გამოთვლებში გამოყენებული მნიშვნელოვანი დაშვებები შეიცვლება 15%-ით.

ქვემოთ მოცემულია მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალები ჯამურად ყველა ტიპის სესხებისთვის, თუ გამოყენებული დაშვებები თანმიმდევრული და მჭიდროდ დაკავშირებული იქნება მაკროეკონომიკურ სცენარებთან. ეს მოიცავს ოპტიმისტურ და პესიმისტურ 15%-იან ცვლილებებს გამოთვლებში გამოყენებული დაშვებებისთვის. მომავალი სცენარები გამოიყენება საშუალო შეწომილი ალბათობებისთვის და შეიცვლება მომავალში რეალური სცენარების შესაბამისად.

15%-იანი პესიმისტური სცენარის შემთხვევაში მოსალოდნელია, რომ საკრედიტო ზარალები შეადგენს დაახლოებით 5,300 ათას, ხოლო ოპტიმისტური 15%-იანი სცენარის შემთხვევაში კი 4,700 ათას ლარს.

ECL -ის გაზომვა

ECL -ის გასაზომად გამოსაყენებელი ძირითადი საშუალებები არის ქვემოთ მოყვანილი ცვლილებების სტრუქტურა:

- დეფოლტის ალბათობა (PD);
- ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD);
- დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD).

აღნიშნული პარამეტრები, როგორც წესი შეფასებულია შიდა სტატისტიკური მოდელების და სხვა ისტორიული მონაცემთა ბაზის გამოყენებით. ისინი შექმნილია სამომავლო პროგნოზის ასახვის მიზნით, როგორც ზემოთ არის აღწერილი. ეს ცვლადები (EAD-ის გარდა) დაანგარიშებულია ყოველწლიურად. EAD განახლდება ყოველთვის, როდესაც ხდება სესხის გაუფასურების ანარიცხის კალკულაცია.

დეფოლტის ალბათობა (PD)

PD მაჩვენებლები არის მაჩვენებლები კონკრეტული თარიღისთვის და გამოითვლება სტატისტიკური რეიტინგის მოდელების მიხედვით.

იმ შემთხვევაში, თუ მსესხებელი ან სესხი მიგრირდება რეიტინგების კატეგორიებს შორის, აღნიშნულმა შესაძლოა, გამოიწვიოს ცვლილება შესაბამისი PD-ს შეფასებისას. PD-ს შეფასება ხდება საკონტრაქტო ვადის შესაბამისად წინასწარი გადახდის კოეფიციენტის გათვალისწინებით.

დეფოლტის ალბათობის განსაზღვრისთვის კომპანია იყენებს ბოლო 5 წლის სტატისტიკას. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის და გამოითვლება სასესხო პორტფელის მიმართ მიგრაციის მატრიცის მისადაგებით, რომელიც გვიჩვენებს სასესხო პორტფელის ერთი კალათიდან მეორე კალათაში გადანაცვლების ალბათობას. მიგრაციის მატრიცა იყოფა შემდეგ კალათებად:

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

კალათი	ვადაგადაცილებული დღეები	რესტრუქტურიზაციის სტატუსი	ეტაპი
1	დახურული		
2	0	არა	I
3	1-30	არა	I
4	31-60	არა	II
5	61-90	არა	II
6	0-90	დიახ	II
7	>90	დიახ	III
8	>90	არა	III

კომპანიის მიერ გაცემულ სესხს დეფოლტის შემთხვევაში უპირობოდ ენიჭება 100%-იანი ალბათობა.

ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD)

LGD გამოიყენება მოსალოდნელი დანაკარგის მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შეიძლება წარმოიშვას დეფოლტის შემთხვევაში. ამ მაჩვენებლის გამოსათვლელად გამოიყენება ბოლო 5 წლის განმავლობაში გადფოლტებული სესხები და ამ სესხებზე დეფოლტის მომენტიდან საანგარიშგებო პერიოდამდე განხორციელებული თანხის შემოძინებები წლის ჭრილში.

დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების დადგენისას ასევე გასათვალისწინებელია უზრუნველყოფის საგნიდან და საკრედიტო რისკის შემცირების სხვა საშუალებებიდან მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადები ან გაკოტრების პროცესიდან მოსალოდნელ თანხებს არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნების დასაკმაყოფილებლად, ასევე, სადაც შესაძლებელია, ქონების რეალიზაციისთვის საჭირო დროს და მოთხოვნების დაკმაყოფილების რიგითობა. უზრუნველყოფის საგნის მეშვეობით დავალიანების ამოღება თითოეული ინსტრუმენტისთვის ცალკე განიხილება დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების გაანგარიშებისას.

ფულადი ნაკადები დისკონტირდება სეგმენტის საშუალო შეწონილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ ზღვარს. ზარალი დეფოლტის შემთხვევაში დაანგარიშდება ცალ-ცალკე ყველა სეგმენტისთვის.

დეფოლტის რისკის პოზიცია (EAD)

EAD წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე საკრედიტო რისკის ზეგავლენის შეფასებას, პოტენციური დეფოლტის მოხდენის მომენტში. ეს წარმოადგენს მიუღებელ ფულად ნაკადებს დეფოლტის მომენტში, წინსწრებით დაფარვების, პროცენტის დაფარვებისა და EIR-ით დისკონტირებული დარიცხვების გათვალისწინებით, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს რეგულაციით დადგენილს.

დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიცია დაანგარიშდება ყველა სეგმენტისთვის ცალ-ცალკე და გამოიყენება პორტფელის იმ მოცულობის განსაზღვრისთვის, რომელიც შესაძლოა დაექვემდებაროს საკრედიტო რისკს დეფოლტის მომენტში. ეს მაჩვენებელი დაანგარიშდება მიმდინარე სესხის თანხიდან მოსალოდნელი ცვლილებების გათვალისწინებით იმ დაშვებაზე დაყრდნობით, რომ დეფოლტი ხდება წლის შუა პერიოდში.

მოსალოდნელ ცვლილებებში იგულისხმება გრაფიკით გათვალისწინებული ძირის დაფარვები ვადაგადაცილების მომენტამდე, პროცენტის დარიცხვები ვადაგადაცილების მომენტიდან დეფოლტამდე.

გამოთვლაში ასევე მონაწილეობს ისტორიულ მონაცემებზე დაყრდნობით დათვლილი სესხის წინსწრებით დაფარვის კოეფიციენტი, რომელიც ამცირებს არსებული სესხის ბალანსს დეფოლტის დადგომამდე (იგი გამოთვლაში მონაწილეობს იმ შემთხვევაში თუ სესხის საშუალო ვადიანობა აღემატება 12 თვეს). დეფოლტში მყოფი რისკის პოზიციის დათვლა ხდება სეგმენტის საშუალო საკონტრაქტო ვადიანობის განმავლობაში, თითოეულ წელს ცალ-ცალკე.

25. მნიშვნელოვანი საღირსეზო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება

ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის, რომლებიც იმყოფება 1-ელ და მე-2 ეტაპზე, კომპანია საპროცენტო შემოსავალს არიცხავს ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის (EIR) გამოყენებით მთლიან საბალანსო თანხაზე. მე-3 ეტაპზე არსებული ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის საპროცენტო შემოსავალი დაიანგარიშება EIR-ის გამოყენებით, სესხების ამორტიზებული ღირებულებაზე (ე.ი. მთლიანი საბალანსო თანხა შემცირებული საკრედიტო ზარალის ანარიცხით). იმ ფინანსური ინსტრუმენტების შემთხვევაში, რომლებიც კლასიფიცირებულია, როგორც შესყიდვის ან წარმოქმნის მომენტში გაუფასურებული, საპროცენტო შემოსავალი ერიცხებათ EIR-ის გამოყენებით, ამორტიზებულ ღირებულებაზე.

ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9-ის მიხედვით ფინანსური ვალდებულებები უნდა დაკლასიფიცირდეს შემდეგი კატეგორიებიდან ერთ-ერთით: „რეალური ღირებულებით, მოგებაში ან ზარალში ასახვით“ და „სხვა ფინანსურ ვალდებულებებად“. კომპანიამ შეაფასა რომელი ბიზნეს მოდელი იყო ყველაზე შესაბამისი მისთვის და ყველა ფინანსური ვალდებულება დაკლასიფიცირდა, როგორც „სხვა ფინანსური ვალდებულებები“.

ორგანიზაციის სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სხვა ვალდებულებებსა და მიღებულ სესხებს.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები საწყისი აღიარებისას შეფასებულია რეალური ღირებულებით დამატებული გარიგების ის დანახარჯები, რომლებიც უშუალოდ დაკავშირებულია ფინანსური ვალდებულებების გამოშვებასთან. მსგავსი პროცენტის მატარებელი ვალდებულებები შემდგომში აღრიცხულია ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, რომელიც უზრუნველყოფს მუდმივი განაკვეთით ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებაზე საპროცენტო ხარჯის დარიცხვას. ნებისმიერი ფინანსური ვალდებულებისთვის საპროცენტო ხარჯი მოიცავს საწყის გარიგების ხარჯებს და ნებისმიერ დამატებით გადასახდელს ვალდებულების გამოსყიდვისთვის.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების დანეტება

კომპანია ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებს ანეტებს მაშინ, როდესაც ურთიერთჩათვლა იურიდიულად არ არის შეზღუდული და კომპანია გეგმავს ანგარიშსწორებას ნეტო საფუძველზე ან ფინანსური აქტივის მიღებას და ვალდებულების დაფარვას გეგმავს ერთგვაროვნად.

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

კომპანია წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება კომპანიას, მის მიერ აღიარდება, როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

კომპანია ფინანსური ვალდებულებების აღიარებას წყვეტს მაშინ, როდესაც ვალდებულება სრულდება, უქმდება, ან გასდის ვადა. სადაც არსებული ფინანსური ვალდებულება ენაცვლება მეორეს იმავე მსესხებლის მიმართ მნიშვნელოვნად განსხვავებული პირობებით, ან არსებული ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ცვლილება ან მოდიფიკაცია ითვლება თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების შეწყვეტად და ახალი ვალდებულების აღიარებად და სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და გადახდილ, ან გადასახდელ ანაზღაურებას შორის აისახება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

რეალური ღირებულებით შეფასება

ფასს 13 იმ ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებებისთვის, რომლებიც შეფასებულია რეალური ღირებულებით მოითხოვს რეალური ღირებულების იერარქიის მიხედვით გაშიფვრას. რეალური ღირებულების იერარქია:

- **დონე 1:** მოქმედ ბაზრებზე არსებული იდენტური აქტივების კვოტირებული ფასები;
- **დონე 2:** სხვა, კვოტირებული ფასებისგან განსხვავებული, 1-ელ დონეში შემავალი ინფორმაცია, რომლებზეც შესაძლებელია პირდაპირი (ფასები) ან არაპირდაპირი (ფასებიდან გამომდინარე) გზებით დაკვირვების განხორციელება; და
- **დონე 3:** ინფორმაცია, რომლის გადამოწმება შეუძლებელია ბაზარზე დაკვირვებით.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

რეალური ღირებულების იერარქიაში ფინანსური აქტივის ან ფინანსური ვალდებულების კატეგორია განისაზღვრება რეალური ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული ყველაზე დაბალდონიანი ინფორმაციის საფუძველზე. ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები მთლიანად შეფასებულია ამ სამიდან ერთ-ერთი დონით.

ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფული და ფულის ეკვივალენტები არის აქტივი, რომელიც იოლად კონვერტირებადი ფულად სახსრებში და რომელიც ექვემდებარება ღირებულების ცვლილების უმნიშვნელო რისკს. ფული და ფულის ეკვივალენტები მოიცავს ფულს სალაროში და ფულად სახსრებს საბანკო ანგარიშებზე სამ თვემდე ვადით. სამ თვეზე მეტი ვადიანობით შეზღუდული სახსრები არ შედის ნაღდ ფულისა და ფულის ეკვივალენტებში.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც აღირიცხება რეალური ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში, მოიცავს უცხოური ვალუტის ფორვარდის კონტრაქტებსა და სავალურო სვოპ-ოპერაციებს.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით მისი ძალაში შესვლის დღეს და შემდგომში მისი გადაფასება ხდება რეალური ღირებულებით. ყველა წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტი ითვლება აქტივად, თუ მისი რეალური ღირებულება დადებითია და ვალდებულებად, თუ მისი რეალური ღირებულება უარყოფითია.

წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების ცვლილებები დაუყოვნებლივ აისახება მოგებაში ან ზარალში.

მიღებული სესხები

სასესხო ვალდებულებების თავდაპირველი შეფასება ხდება რეალური ღირებულებით. საწყისი შეფასების შემდგომ, კომპანია აფასებს ყველა მიღებულ სესხს ამორტიზებადი ღირებულებით, ყველა სხვაობა მიღებულ შემოსავალსა და გამოქვითვებს შორის აღიარდება პერიოდის მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით.

იჯარები

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, კომპანია აღიარებს აქტივების გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს, გარდა:

- იჯარისა, რომლის საიჯარო აქტივს დაბალი ღირებულება აქვს; და
- იჯარისა, რომლის ვადა 12 თვეზე ნაკლებია.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, მოიჯარემ საიჯარო ვალდებულება უნდა შეაფასოს იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულების მიხედვით, რომლებიც ამ თარიღისთვის განხორციელებული არ არის.

საიჯარო გადახდების დისკონტირება უნდა განხორციელდეს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, თუ ეს შეუძლებელია (როგორც ეს ხშირად ხდება), გამოიყენება იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის განსაზღვრული მოიჯარის ზღვრული საპროცენტო განაკვეთი.

აქტივების გამოყენების უფლება უნდა შეფასდეს საიჯარო ვალდებულებების თანხით და უნდა მოიცავდეს:

- საიჯარო გადახდებს, რომლებიც უკვე განხორციელებულია იჯარის ვადის დაწყების თარიღისთვის, ან ამ თარიღამდე;
- მოიჯარის მიერ გაწეულ თავდაპირველ პირდაპირ დანახარჯებს; და
- იმ დანახარჯების შეფასებას, რომლებსაც მოიჯარე გასწევს საიჯარო აქტივის დემონტაჟისა და ლიკვიდაციის დროს, იმ ადგილის აღსადგენად, სადაც განთავსებულია აქტივი.

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ საიჯარო ვალდებულება იზრდება პროცენტის ასახვით და მცირდება განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. აქტივების გამოყენების უფლება მცირდება დაგროვილი ცვეთის გამოკლებით. აქტივს ცვეთა უნდა დაერიცხოს წრფივი მეთოდით იჯარის ვადის დაწყების თარიღიდან საიჯარო აქტივის სასარგებლო მომსახურების ვადის დასრულებამდე, ან აქტივის ეკონომიკური ვადის განმავლობაში, თუ ეს უკანასკნელი განხილულია, როგორც უფრო მცირე ვადის მქონე, ვიდრე საიჯარო ვადა.

25. მნიშვნელოვანი საღრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

როდესაც კომპანია ცვლის იჯარის ვადას (იმიტომ რომ, მაგალითად, მან ხელახლა შეაფასა იჯარის გახანგრძლივების, ან შეწყვეტის უფლება), საიჯარო გადახდების ცვლილებების ასახვის მიზნით, კომპანიამ ხელახლა უნდა შეაფასოს საიჯარო ვალდებულება. საიჯარო ვალდებულების ხელახალი შეფასების შედეგად მიღებული თანხა აღიარდება, როგორც აქტივის გამოყენების უფლების კორექტირება. თუმცა, თუ აქტივის გამოყენების უფლების საბალანსო ღირებულება მცირდება ნულამდე და ამავე დროს მცირდება საიჯარო ვალდებულების შეფასებაც, ხელახალი შეფასების თანხის დარჩენილი ნაწილი უნდა აღიარდეს მოგება/ზარალში. საიჯარო ვალდებულება ხელახლა ფასდება გადასინჯული საიჯარო გადახდების და გადასინჯული დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, ნებისმიერ შემდეგ შემთხვევაში, თუ: შეიცვალა იჯარის ვადა, ან შეიცვალა საიჯარო აქტივის შესყიდვის არჩევანის უფლების შეფასება.

სააქციო კაპიტალი, საემისიო კაპიტალი და დივიდენდები

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირებულია, როგორც კაპიტალი. ჩვეულებრივ აქციებისა და ოპციონების გამოშვებასთან დაკავშირებული ზედნადები ხარჯები აკლდება კაპიტალს, ყოველგვარი გადასახადის გარეშე.

როდესაც სააქციო კაპიტალი იზრდება, ნებისმიერი სხვაობა სააქციო კაპიტალის დარეგისტრირებულ ღირებულებასა (ნომინალური ღირებულება) და რეალურად მიღებულ ღირებულებას შორის აღიარდება საემისიო კაპიტალში.

ჩვეულებრივ აქციებთან დაკავშირებული დივიდენდები არის გაუნაწილებელი მოგების განაწილება მათი გამოცხადების პერიოდში.

გირაოში დარჩენილი აქტივები

გირაოში დარჩენილი აქტივები მოიცავს არაფინანსურ აქტივებს, რომელიც კომპანიამ მიიღო ვადაგადაცილებული სესხების სანაცვლოდ. ამ აქტივების თავდაპირველი აღიარება ხდება რეალური ღირებულებით, ხოლო შემდგომი აღრიცხვა შესაბამისი საღრიცხო პოლიტიკის შესაბამისად. გირაოში დარჩენილი აქტივები, რომლებიც კლასიფიცირებულია მარაგებად, შეფასებულია საბალანსო ღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები

ძირითადი საშუალება, რომელიც აკმაყოფილებს აღიარების კრიტერიუმებს, ფასდება თვითღირებულებით.

ძირითადი საშუალების თვითღირებულება არის აქტივის აღიარების დღეს გადახდილი ფულის ან ფულის ეკვივალენტების მოცულობა. თუ აქტივის შემენისთვის გადახდის ვალდებულება გადავადებულია ნორმალური საკრედიტო პირობების ფარგლებში, სხვაობა მის ღირებულებასა და სრულ გადასახდელ თანხას შორის აღიარდება, როგორც საპროცენტო ხარჯი კრედიტის მთელი პერიოდის განმავლობაში, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ხდება პროცენტის თანხის კაპიტალიზაცია შემენილი აქტივის ღირებულებაზე.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ, აქტივი ფასდება თვითღირებულებით, რომელიც შემცირებულია ნებისმიერი აკუმულირებული ცვეთის და გაუფასურების ზარალის თანხით.

ძირითად საშუალებებზე ცვეთის დარიცხვა ხდება მათი მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით. ცვეთის დარიცხვისას არ გაითვალისწინება აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ორგანიზაციის არამატერიალური აქტივები წარმოდგენილია კომპიუტერული პროგრამების სახით. ისინი აღიარდება თვითღირებულების და აკუმულირებული ამორტიზაციის სხვაობის თანხით. არამატერიალურ აქტივებზე ამორტიზაციის დარიცხვა ხდება მათი სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, სისტემატურ საფუძველზე, წრფივი მეთოდით.

ქვემოთ მოცემულია ძირითადი საშუალებების და არამატერიალური აქტივების ცვეთის/ამორტიზაციის გაანგარიშებისთვის გამოყენებული სასარგებლო მომსახურების ვადები:

ჯგუფი	მომსახურების ვადა (წელი)
იჯარის კეთილმოწყობა	3-9
ავეჯი და ოფისის აღჭურვილობა	3-7
კომპიუტერები და კომუნიკაცია	1-7
მანქანები	7-10
არამატერიალური აქტივები	7-10

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

არაფინანსური აქტივების გაუფასურება, გუდვილის გარდა

ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს კომპანია მიმოხილავს საკუთარ მატერიალურ აქტივებს, რათა განსაზღვროს, ადგილი ხომ არ აქვს გაუფასურების ინდიკატორებს. თუ არსებობს ასეთი სახის ინდიკატორი, ამ აქტივის აღდგენითი ღირებულება შეფასებულია მისი გაუფასურების ზარალის (არსებობის შემთხვევაში) გასაანგარიშებლად. თუ შეუძლებელია ინდივიდუალური აქტივის გაუფასურების ზარალის შეფასება, მაშინ კომპანია აფასებს ფულის მაგენერირებელ იმ ერთეულს, რომელსაც ეკუთვნის აღნიშნული აქტივი. თუ გონივრულად და თანმიმდევრულად არის შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი, ადმინისტრაციული აქტივებიც მიეკუთვნება ფულის მაგენერირებელ ერთეულს, ან წინააღმდეგ შემთხვევაში მათი მიეკუთვნება ხდება ფულის მაგენერირებელ ყველაზე მცირე იმ ერთეულზე, რომლისთვისაც არის გონივრულად და თანმიმდევრულად შესაძლებელი განისაზღვროს გადანაწილების საფუძველი.

აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის გაყიდვის დანახარჯებით შემცირებულ რეალურ ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. იმ შემთხვევაში, თუ აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) ღირებულება მის საბალანსო ღირებულებაზე ნაკლებია, აქტივის (ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულება მცირდება მის აღდგენით ღირებულებამდე. გაუფასურების დანაკარგები აღიარებას ექვემდებარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

გაუფასურების ზარალის აღდგენის დროს, აქტივის საბალანსო ღირებულება (ან ფულის მაგენერირებელი ერთეული) იზრდება აღდგენით ღირებულებამდე, მაგრამ ისე, რომ აღდგენითმა ღირებულებამ არ გადააჭარბოს აქტივის (ფულის მაგენერირებელი ერთეულის) საბალანსო ღირებულებას, წინა პერიოდებში გაუფასურებამდე.

გაუფასურების ზარალის აღდგენა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში აღიარდება მოხდენისთანავე.

მიმდინარე და გადავადებული მოგების გადასახადი

გადასახადის ხარჯი შედგება პერიოდის მიმდინარე და გავადებული გადასახადისგან. გადასახადი აღიარებულია მოგებაში ან ზარალში იმ შემთხვევის გარდა, თუ ის აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში. ამ შემთხვევაში გადასახადი ასევე აღიარდება სხვა სრულ შემოსავალში ან პირდაპირ კაპიტალში შესაბამისად.

კომპანიის მიმდინარე საგადასახადო დანახარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია მის ძირითად საქმიანობასთან, გაანგარიშებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. ფინანსური ანგარიშგების მიზნებისათვის, მოგების გადასახადის მიმდინარე ხარჯები კორექტირდება გადავადებული გადასახადების თანხებით, რომლებიც წარმოიშობა სხვაობიდან აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო და საგადასახადო ღირებულებებს შორის. ასეთი კორექტირებები გამოიწვევს გადავადებული საგადასახადო აქტივების ან გადავადებული საგადასახადო ვალდებულებების ასახვას.

გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება ვალდებულებების საბუღალტრო ბალანსის მიხედვით გაანგარიშების მეთოდით. გადავადებული საგადასახადო აქტივებისა და ვალდებულებების თანხა იანგარიშება გადასახადის მოსალოდნელი განაკვეთიდან, რომელიც უნდა იქნას გამოყენებული იმ წლებში, როდესაც დროებითი სხვაობის თანხა შეიძლება ანაზღაურებული ან რეალიზებული იყოს. გადავადებული საგადასახადო აქტივების აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში, როცა არსებობს იმის ალბათობა, რომ დასაბეგრი მოგების მომავალი თანხები საკმარისი იქნება გადავადებული საგადასახადო აქტივების სარეალიზაციოდ. ბუღალტრული ბალანსის შედგენის თითოეული თარიღისათვის კომპანია გადააფასებს აუღიარებელ გადავადებულ საგადასახადო აქტივებს.

გადავადებული საგადასახადო აქტივი აღიარდება იმიტომ, რომ ეს არის მომავალი დასაბეგრი მოგება, რომლის მიმართაც შეიძლება გამოყენებული იყოს დროებითი სხვაობა. გადავადებული საგადასახადო აქტივი და ვალდებულება არის გადახურული როდესაც არის კანონიერი უფლება რომ გადაიხუროს მიმდინარე საგადასახადო აქტივი საგადასახადო ვალდებულების მიმართ.

საპროცენტო შემოსავლისა და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო ხარჯები და შემოსავლები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში დარიცხვის მეთოდით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად. ამ მეთოდის შესაბამისად გადავადდება ყველა ის საკომისიო შემოსავალი და ხარჯი, რომელიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და სესხის მიღებასთან, რადგანაც ოპერაციის ხარჯები ჩართულია ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში.

ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გაანგარიშებაში ჩაირთვება ისეთი შემოსავლები და ხარჯები, რომლებიც დაკავშირებულია სესხის გაცემასთან და მიღებასთან. მაგალითად, საკომისიო შემოსავალი, რომელიც მოიცავს მსესხებლის საკრედიტო მდგომარეობის შეფასებას, უზრუნველყოფის საგნის შეფასებასთან.

25. მნიშვნელოვანი სადრიცხო პოლიტიკის მიმოხილვა (გაგრძელება)

სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღიარდება დარიცხვის მეთოდის შესაბამისად, რომელიც შესაბამისობაშია გაცემული ან მიღებული სერვისის მოცულობასთან.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარებასთან დაკავშირებით დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია პუნქტში „საპროცენტო შემოსავლის აღიარება“.

ხელფასები და ბონუსები

ხელფასები, ბონუსები და არამონეტარული სარგებელი აღიარდება დარიცხვის მეთოდით იმ პერიოდში, როდესაც შესაბამისი სერვისი მიიღო კომპანიამ დასაქმებულისგან.

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯების აღიარება

საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები აღიარდება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, თუ ის იწვევს მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემცირებას, რომელიც დაკავშირებულია აქტივების შემცირებასთან ან ვალდებულების ზრდასთან და შესაძლებელია მისი საიმედოდ შეფასება.

ხარჯები გაწევისთანავე აღიარდება მოგების ან ზარალის ანგარიშგებაში, თუ ხარჯებიდან ეკონომიკური სარგებლის მოტანა მომავალში აღარაა მოსალოდნელი ან თუ მომავალი ეკონომიკური სარგებელი აღარ აკმაყოფილებს ბალანსში აქტივად აღიარების კრიტერიუმებს.

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

საანგარიშგებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები და ფინანსური ანგარიშგების ავტორიზაციის თარიღამდე მომხდარი მოვლენები, რომლებიც დამატებით ინფორმაციას იძლევიან კომპანიის ფინანსური პოზიციის შესახებ, აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში. ბალანსის შემდგომი მოვლენები, რომლებიც გავლენას არ ახდენენ კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე ბალანსის შედგენის თარიღისთვის, მაგრამ არსებითი მნიშვნელობისაა, აისახება ფინანსური ანგარიშგების თანდართულ შენიშვნებში.

ანარიცხები, პირობითი აქტივები და ვალდებულებები

პირობითი ვალდებულებები არ აღიარდება ფინანსური ანგარიშგებაში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება სავარაუდოა და ამგვარი ვალდებულებების საიმედოდ შეფასება შესაძლებელია. პირობითი ვალდებულებების შესახებ ინფორმაცია წარმოდგენილია ფინანსური ანგარიშგების შენიშვნებში, გარდა ისეთი შემთხვევებისა, როდესაც ეკონომიკური სარგებლის გადინება არაა მოსალოდნელი.

პირობითი აქტივები არ აისახება ფინანსურ ანგარიშგებაში, მაგრამ მათ შესახებ ინფორმაცია იხსნება ახსნა-განმარტებით შენიშვნებში, როდესაც შესაძლებელია ეკონომიკური სარგებლის შემოღინება. თუ ეკონომიკური სარგებელი აუცილებლად მიიღება, აქტივი და შესაბამისი შემოსავალიც აღიარდება შესაბამისი პერიოდის ფინანსურ ანგარიშგებაში, როდესაც შეფასების ცვლილება მოხდა.

ანარიცხი არის ვალდებულება გაურკვეველი ვადითა და ოდენობით. ვალდებულება არის საწარმოს მიმდინარე პერიოდის მოვალეობა, რომელიც წარმოშობილია წარსული მოვლენების შედეგად და რომლიდანაც ბანკი მოელის ეკონომიკური სარგებლის გადინებას. ვალდებულების წარმოშობი მოვლენა არის ისეთი მოვლენა, რომელიც ქმნის იურიდიულ ან კონსტრუქციულ მოვალეობას, რომლის მიხედვითაც კომპანიამ უპირობოდ უნდა დაფაროს აღნიშნული ვალდებულება.

იურიდიული ვალდებულება არის ვალდებულება რომელიც წარმოიქმნება შემდეგი ფაქტორებიდან:

- ხელშეკრულება (ყველა პირობის გათვალისწინებით, მათ შორის ზეპირი);
- კანონმდებლობა; ან
- სხვა კანონიერი ქმედება.

კონსტრუქციული ვალდებულება წარმოიქმნება ბანკის ქმედებებიდან, რაც გულისხმობს შემდეგს:

- წარსული პრაქტიკიდან მიღებული გამოცდილების შედეგად, გამოქვეყნებული პოლიტიკით ან საკმაოდ სპეციფიკური მიმდინარე განაცხადით, კომპანია სხვა მხარეებს მიუთითებს, რომ ის აიღებს გარკვეულ პასუხისმგებლობებს; და
- შედეგად, მესამე მხარეს კომპანიასთან მიმართებაში გააჩნია გარკვეული მოლოდინი, რომ იგი შეასრულებს აღებულ ვალდებულებებს.

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

მმართველობის ანგარიშგება

(2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის)

შინაარსი

მმართველობის ანგარიშგება

1. სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“ საქმიანობის მიმოხილვა, ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა	53
2. ფილიალები, შეთავაზებული პროდუქტები და პორტფელი	54
3. მომხმარებელთა უფლებების დაცვა	56
4. ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები.....	57
5. კვლევებისა და განვითარების ღონისძიებები.....	59
6. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა.....	59
7. მსოფლიო პანდემია და სს მისო „ქართული კრედიტი“	59
8. ძირითადი რისკები და მართვა	60
9. დაფინანსების სტრუქტურა.....	61
10. განვითარების გეგმები	61

1. სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ საქმიანობის მიმოხილვა, ისტორია, დამფუძნებლები და მმართველობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი (შემდეგ - კომპანია) წარმოადგენს სააქციო საზოგადოებას, რომელიც დაფუძნდა 2006 წლის 12 სექტემბერს თბილისში, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. კომპანია დარეგისტრირებულია თბილისის საგადასახადო ინსპექციის მიერ, საიდენტიფიკაციო ნომრით 206238800.

კომპანიას ზედამხედველობს საქართველოს ეროვნული ბანკი, „მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების შესახებ“ კანონის საფუძველზე. კომპანია სრულად იზიარებს პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების პრინციპებს.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა არის მცირე მეწარმეების დაფინანსება მათზე მორგებული პროდუქტებით და გულისხმობს მიკრო სესხების გაცემას, რომლის ზედა ზღვარიც 2017 წლის დეკემბრიდან განისაზღვრება 100,000 ლარით. კომპანია მომხმარებელს სთავაზობს პროდუქტების მრავალფეროვან არჩევანსა და კვალიფიციური თანამშრომლებით დაკომპლექტებული გუნდის მომსახურებას. ფინანსური პროდუქტებია: აგრო, ბიზნეს და სამომხმარებლო და სალომბარდე სესხები (ნაკლები კონცენტრაციით). კომპანიის მიზანია, გაიმყაროს პოზიციები საქართველოს მიკროსაფინანსო ბაზარზე როგორც მაღალი სოციალური პასუხისმგებლობის მქონე ეფექტიანმა ფინანსურმა ინსტიტუტმა.

სს „ქართული კრედიტი“ 2014 წლიდან ეყრდნობა კორპორაციული მართვის პრინციპებს, რაც შემუშავებულია საერთაშორისო საფინანსო კორპორაციასთან (IFC) თანამშრომლობით და ეფუძნება კორპორაციული მართვის საუკეთესო გამოცდილებას.

სს „ქართული კრედიტის“ სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის სტრატეგიულ მართვასა და დასახული სტრატეგიული მიზნების აღსრულების მონიტორინგზე. სამეთვალყურეო საბჭო შედგება არანაკლებ 5 წევრისაგან, საიდანაც მინიმუმ ორი დამოუკიდებელი წევრია. სამეთვალყურეო საბჭოს ხელმძღვანელობს თავმჯდომარე, რომელიც უზრუნველყოფს საბჭოს სათანადო ფუნქციონირებას.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები 2020 წლის მდგომარეობით არიან:

- იოჰენ ციმერმანი - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე;
- ჰარალდ კრისტოფერ ბერგი;
- იორგ ვულფკენი;
- ვიქტორ ყიფიანი;
- კონსტანტინე სულამანიძე.

სს „ქართული კრედიტის“ გენერალური დირექტორია გიორგი ნასყიდაშვილი.

სს „ქართული კრედიტი“ 2006 წლიდან ფუნქციონირებს ბაზარზე. 2020 წლის ბოლოს კომპანიაში დასაქმებულ თანამშრომელთა რაოდენობა საშუალოდ შეადგენს 124-ს (2019: 185).

2. ფილიალები, შეთავაზებული პროდუქტები და პორტფელი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტის“ იურიდიული მისამართია: საქართველო, თბილისი, სანდრო ეულის ქ. N 7, სათაო ოფისი მდებარეობს ამავე მისამართზე, სანდრო ეულის ქ. N 7.

2020 წელს სს მისო ქართული კრედიტი ოპერირებს 12 ფილიალით (2019: 14 ფილიალი), რისი უმეტესი ნაწილიც რეგიონებშია წარმოდგენილი. კომპანიის საკრედიტო პორტფელი ისტორიულად გამოირჩევა აგრო და ბიზნეს სესხების მაღალი კონცენტრაციით. კომპანია ორიენტირებულია ახალი ბაზრების ათვისებასა და პორტფელის დივერსიფიკაციაზე. კომპანია მეწარმეებს სთავაზობს აგრო და ბიზნეს სესხებს მცირე ბიზნესის ხელშეწყობისთვის. ასევე, კომპანიას შემუშავებული აქვს და აქტიურად გასცემს ე.წ. მარტივ სესხებს საბრუნავი საშუალებების სწრაფად და მარტივად შესავსებად. კომპანია განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს ეკოლოგიურად სუფთა წარმოებისა და ენერგოდამზოგი ინვესტიციების ხელშეწყობას.

2. ფილიალები, შეთავაზებული პროდუქტები და პორტფელი (გაგრძელება)

2020 წელს ქვეყანაში არსებული კოვიდ19 პანდემიის მიერ გამოწვეული შეზღუდვებიდან გამომდინარე, ზოგადად გაიზარდა მოთხოვნა აგროდაკრედიტებაზე, რადგან პანდემიამ აგრო სექტორი ნაკლებად დააზარალა. ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე ქართული კრედიტის საკრედიტო პორტფელში გაიზარდა აგრო სესხების წილი.

აღსანიშნავია რომ პანდემიის პირობებში აგრო მეურნეობების მიმართ გაზრდილი ინტერესის ფონზე კომპანიის სტრატეგია კიდევ უფრო მეტ რელევანტურობას იძენს, რაც ასევე მნიშვნელოვანია სამომავლო რისკების დასაზღვევად.

2020 წელს მსოფლიო პანდემიამ ხელი შეუშალა ორგანიზაციის სათანადოდ ფუნქციონირებას, რაც მკვეთრად აისახა დაკრედიტების შემცირებაზე და ზოგადად საკრედიტო პორტფელის ხარისხზეც. შექმნილი მდგომარეობით გამოწვეულმა კრიზისმა წარმოშვა ლიკვიდობის მაღალი რისკი. შეუძლებელი გახდა ლიკვიდობის შევსება კომპანიისთვის ტრადიციული წყაროებიდან, კერძოდ მიზნობრივი თანხების მოზიდვა საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებიდან.

არსებულ პროდუქტებზე პირობები შემდეგნაირია:

აგრო სესხი:

სესხის თანხა - 1000 – 100,000 ლარამდე;

ვადიანობა - 60 თვემდე;

სესხის ვალუტა - ლარი.

ბიზნეს სესხი:

სესხის თანხა - 1000 – 100,000 ლარამდე;

ვადიანობა - 60 თვემდე;

სესხის ვალუტა - ლარი.

სამომხმარებლო სესხი:

სესხის თანხა - 500 – 100,000 ლარამდე;

ვადიანობა - 60 თვემდე;

სესხის ვალუტა - ლარი.

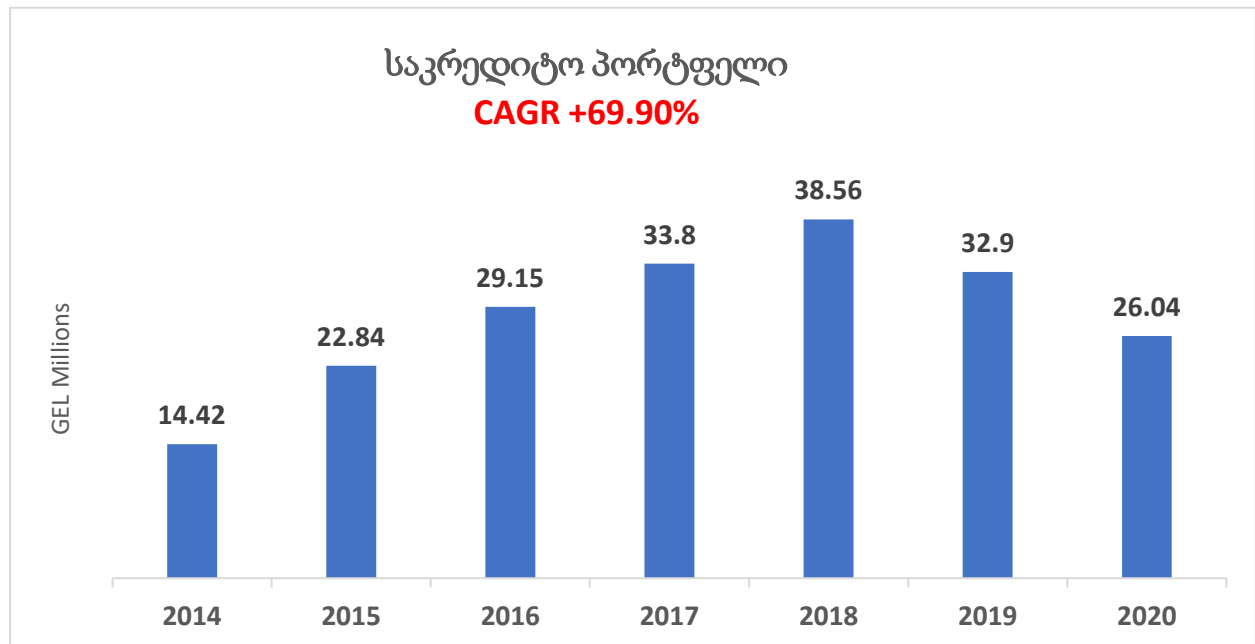
მარტივი სესხი (ქვე-პროდუქტი):

სესხის თანხა - 500 – 5000 ლარამდე;

ვადიანობა - 24 თვემდე;

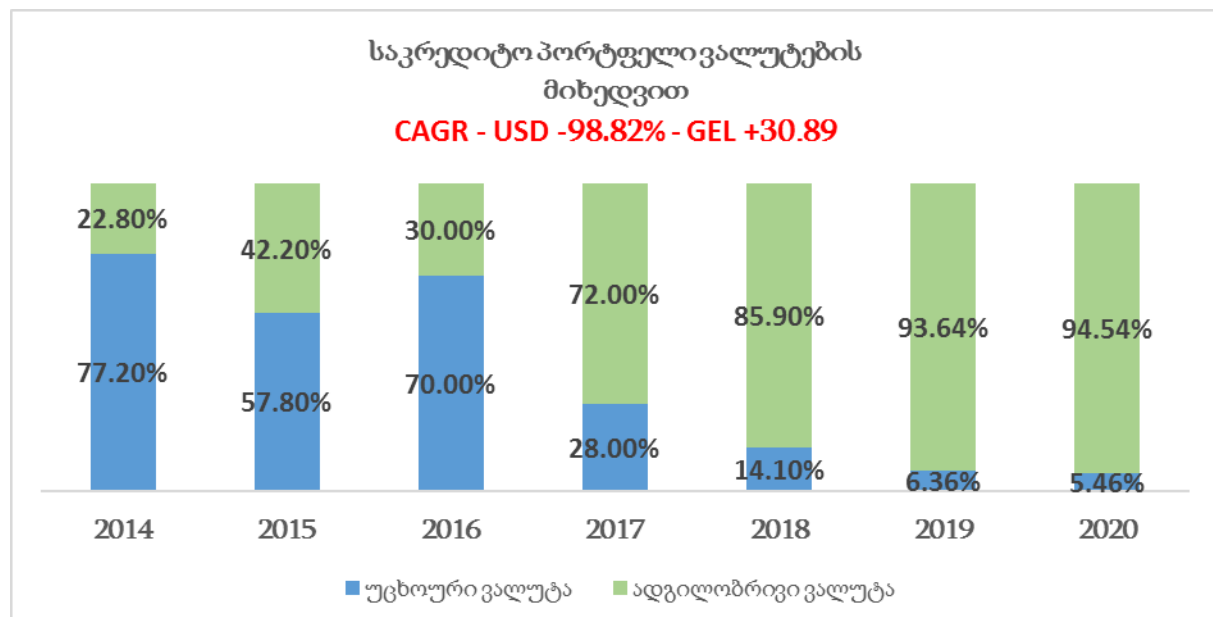
სესხის ვალუტა - ლარი.

2. ფილიალები, შეთავაზებული პროდუქტები და პორტფელი (გაგრძელება)

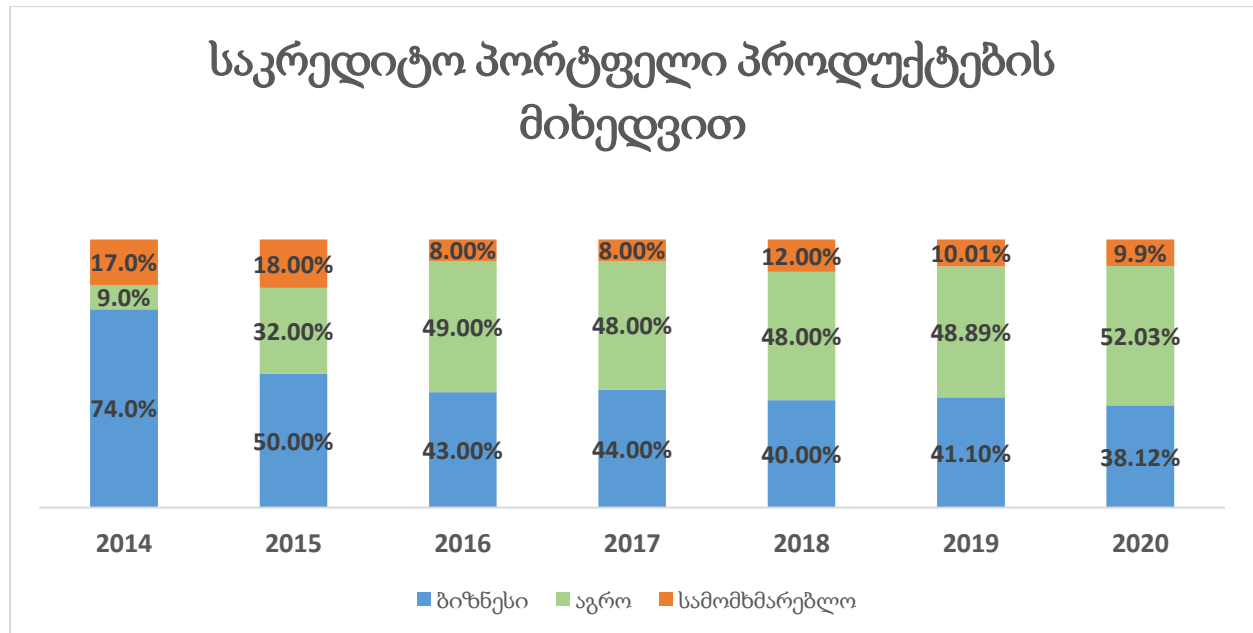
CAGR ფორმულა = 200 წლის საბოლოო ბალანსი შეფარდებული 2014 წლის საწყის ბალანსთან აყვანილი 1/6. (პერიოდი)

როგორც ზემოთ აღინიშნა, 2020 წელს საკრედიტო პორტფელის შემცირება გამოიწვია მსოფლიო პანდემიამ და კორონა ვირუსით გამოწვეულმა ქვეყანაში შექმნილმა ვითარებამ. საკრედიტო პორტფელი შემცირდა 2019 წელსაც, რაც გამოწვეული იყო საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ამავე წელს დაწესებული გამკაცრებული რეგულაციებით. წინა წლების მანძილზე საკრედიტო პორტფელის ზრდა კი განპირობებულია 2015 წელს ახალი დამატებითი ფილიალების გახსნით, რამაც მომავალი წლების შედეგებზე დადებითად იმოქმედა.

საკრედიტო პორტფელში უცხოური ვალუტის წილი პროგრესულად მცირდება 2017 წლიდან, მას შემდეგ რაც დედოლარიზაციის ინიციატივა შევიდა ძალაში. 2020 წლის ბოლოს კი 5%-იანი ნიშნული შეადგინა.

2. ფილიალები, შეთავაზებული პროდუქტები და პორტფელი (გაგრძელება)

2014 წლის ბოლოს შემუშავებული სტრატეგიით, 2015 წელს კომპანიამ ახალი ფილიალები გახსნა ისეთ რეგიონებში, სადაც განვითარებულია აგრო ბიზნესი. მას შემდეგ მნიშვნელოვნად შეიცვალა საკრედიტო პორტფელის სტრუქტურა და სტაბილურად წლების მანძილზე კომპანია ფლობს დაბალანსებულ სექტორულ პორტფელს, უმცირესი უპირატესობით აგრო მიმართულებით. 2020 წელს კი ეს პროცენტული უპირატესობა აგრო სექტორის მიმართ კიდევ უფრო მეტად გაიზარდა, რაც აიხსნება პანდემიის შედეგად სოფლის მეურნეობაზე გაზრდილი მოთხოვნით.

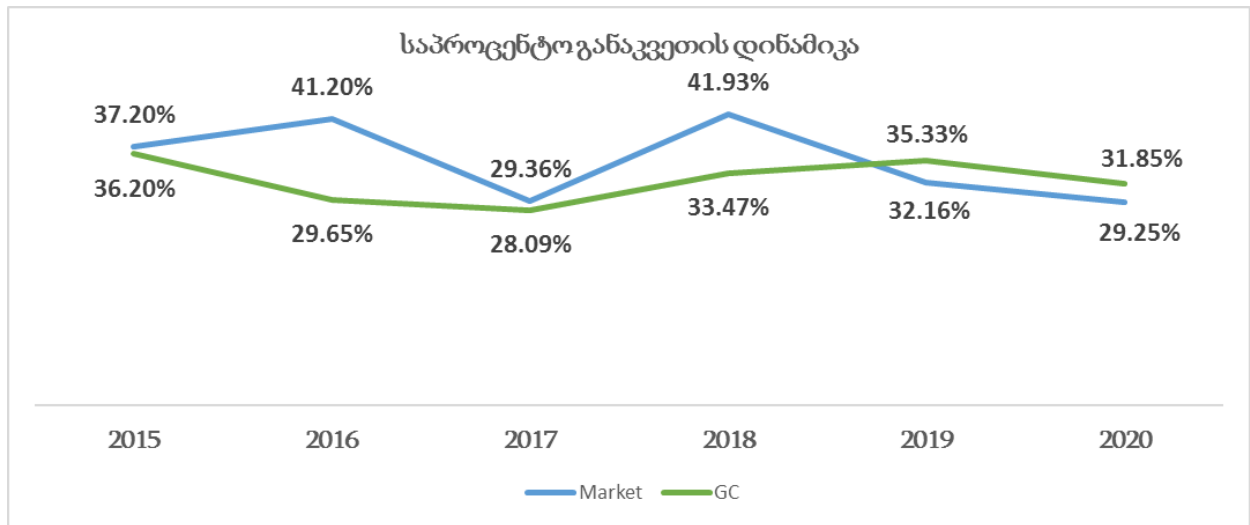
3. მომხმარებელთა უფლებების დაცვა

სს „ქართული კრედიტი“ მისიაა ხელი შეუწყოს მიკრო და მცირე მეწარმეებს ბიზნესის განვითარებაში და შედეგად მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანოს ქვეყნის ეკონომიკის განვითარებაში. კომპანიის მიზანია საზოგადოების დაბალშემოსავლიანი ნაწილის მხარდაჭერა, მათი ფინანსური კეთილდღეობის გაუმჯობესების მიზნით, ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა და კეთილსინდისიერი მომსახურება. კომპანიის ბიზნესი მოდელი სრულად ეფუძნება სოციალურ პასუხისმგებლობას, ჭარბვალიანობის პრევენციას, კეთილსინდისიერი მომსახურებას. კომპანია აერთიანებს კვალიფიციურ და მოტივირებულ თანამშრომელთა გუნდს, რაც საბოლოო ჯამში ხარისხიან და ეფექტურ მომსახურებას განაპირობებს. 2015 წლიდან სს „ქართული კრედიტი“ კლიენტთა დაცვის პრინციპებს (SMART Campaign) იზიარებს.

კომპანიის ღირებულებებია:

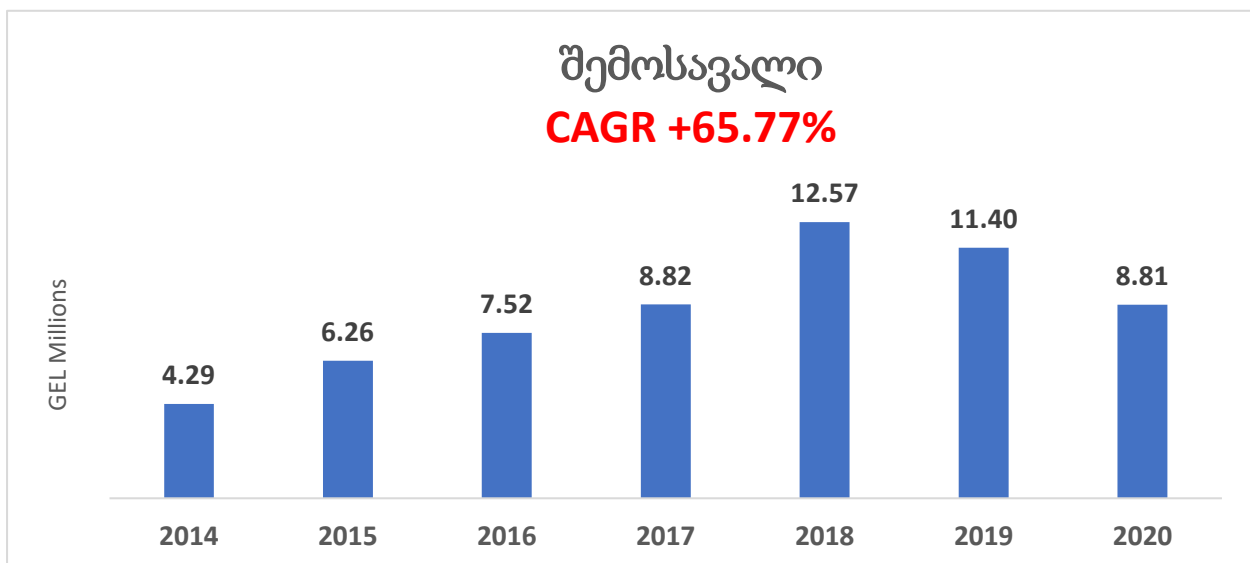
- პასუხისმგებლიანი დაკრედიტება
- სოციალური პასუხისმგებლობა
- პროფესიული ზრდა

4. ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები

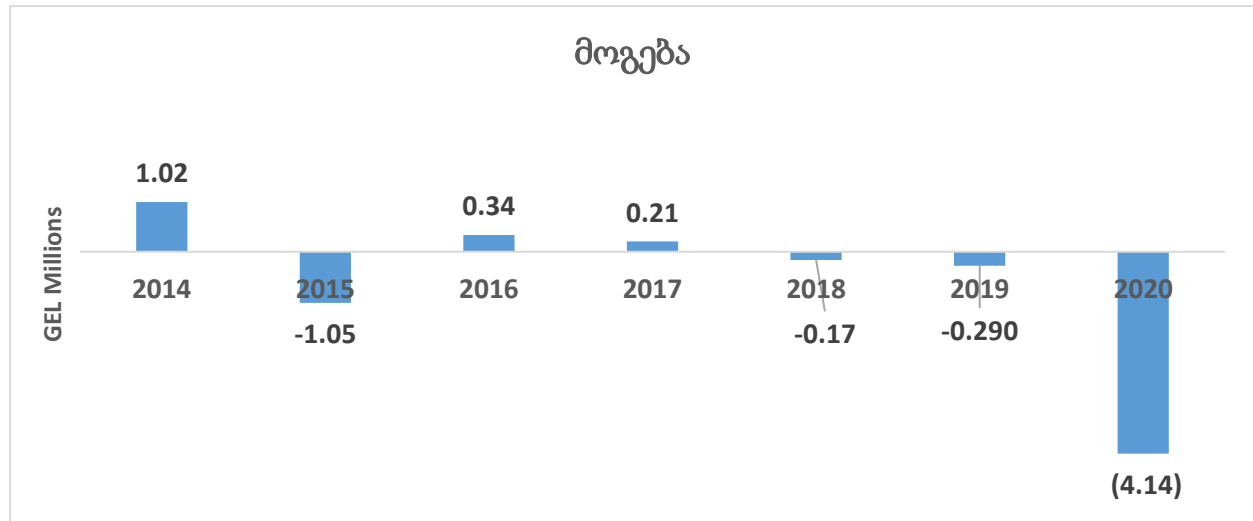
საპროცენტო განაკვეთები აღებულია ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების მიხედვით.

<https://www.nbg.gov.ge/index.php?m=743>

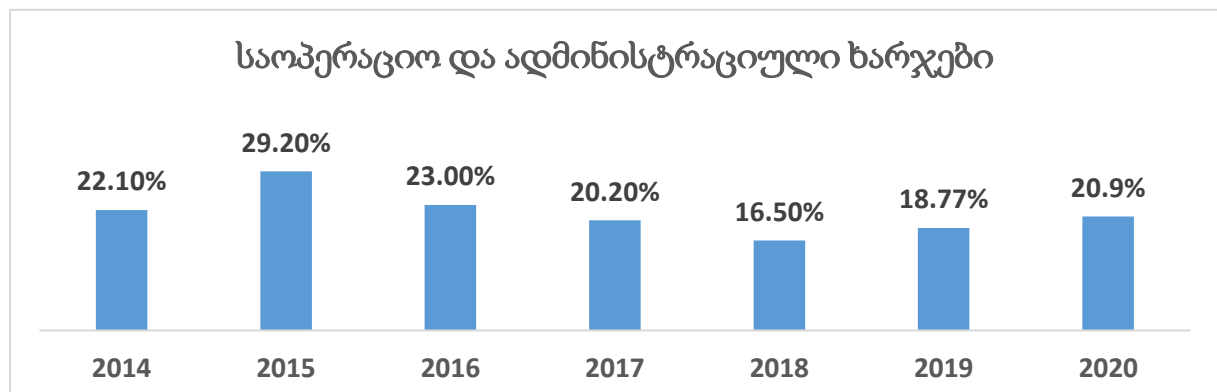
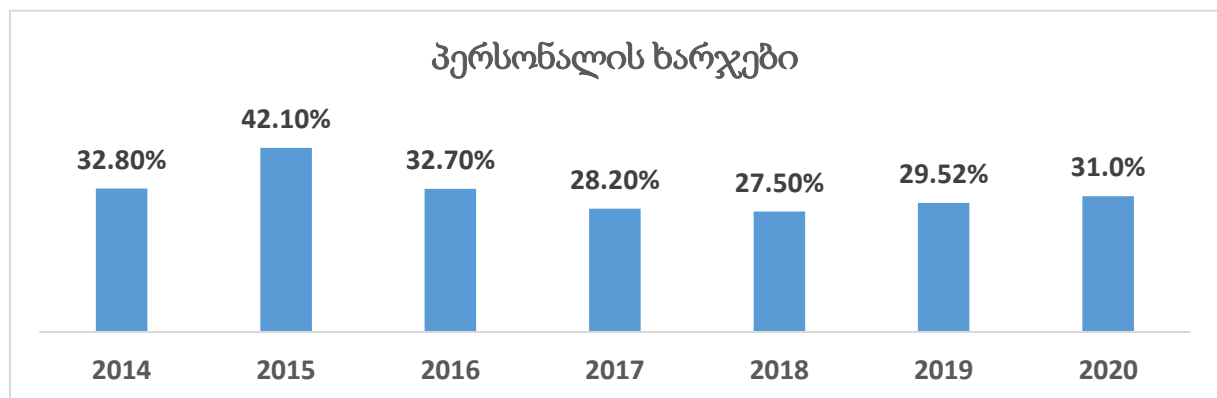

საპროცენტო შემოსავლები დათვლილია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებით და მოიცავს როგორც საპროცენტო სარგებელს, ასევე გაცემულ სესხთან დაკავშირებულ ყველა ხარჯს, ასეთის არსებობის შემთხვევაში. 2020 წელს საპროცენტო შემოსავლების შემცირება გამოწვეულია საკრედიტო პორტფელის შემცირებით.

4. ფინანსური და არა-ფინანსური მაჩვენებლები (გაგრძელება)

ბოლო წლების მანძილზე კომპანიაში ფიქსირდება მოგების პროცენტული მაჩვენებლის შემცირება. 2020 წელს ზარალი არსებითად გამოწვეულია პორტფელიდან 2 მილიონამდე ლარის ჩამოწერით. ამასთან, შედეგზე იმოქმედა ამ წლის დაბალი აქტივობის გამო შემცირებულმა შემოსავლებმა და უცხოურ ვალუტაში არსებული ფინანსური ვალდებულების გადაფასების ზარალის შესამცირებლად გაწეულმა ხარჯებმა.

სასესხო პორტფელისა და შემოსავლის შემცირებამ გამოიწვია ხარჯებისა და შემოსავლების თანაფარდობის გაუარესება.

5. კვლევებისა და განვითარების ღონისძიებები

2020 წელს კომპანია არ იყო ჩართული კვლევებში და მსგავს ღონისძიებებში.

6. სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა

სუბიექტის მიერ საკუთარი აქციების შეძენა 2020 წელს არ განხორციელებულა.

7. მსოფლიო პანდემია და სს მისო „ქართული კრედიტი“

2020 წლის მსოფლიო პანდემიამ დიდი გავლენა იქონია საფინანსო სექტორზე, მათ შორის სს „მისო ქართულ კრედიტზე“. აღნიშნული გამოიხატა საკრედიტო და ფინანსური რისკების ზრდაში. შექმნილი ვითარებით გამოწვეულმა კრიზისმა ხელი შეუშალა კომპანიის განვითარებას და წარმოშვა ლიკვიდობის მაღალი რისკი.

ლიკვიდობის რისკების თავიდან აცილების მიზნით 2020 წლის გაზაფხულზე ქართულ კრედიტსა და მის ინსტიტუციონალურ და არაინსტიტუციონალურ მსესხებლებს შორის გაფორმდა ე.წ. მორატორიუმის ხელშეკრულება (Standstill Agreement), რითაც 2021 წლის გაზაფხულამდე გადავადდა დამდგარი ვალდებულებები (სესხის ძირის გადახდა). აღნიშნული ხელშეკრულებით კომპანიამ შეინარჩუნა ფინანსური სტაბილურობა და 2020 წლის ბოლოს წარუდგინა აქციონერებსა და მსესხებლებს კრიზისიდან გამოსვლის სტრატეგია. სტრატეგია მოიცავს შემდეგ ძირითად ელემენტს:

- დაკრედიტება: ქართული კრედიტი აგროდაკრედიტებას განსაზღვრავს როგორც მისი საქმიანობის საკვანძო და უპირატეს სეგმენტს. შესაბამისად კომპანია დაკეტავს მისი ურბანული ტიპის ფილიალების უმეტესობას და კონცენტრირდება აგრარული სპეციფიკის ფილიალებზე. ამ სტრატეგიის შესაბამისად 2021 წლის დასაწყისში კომპანიამ დაკეტა ურბანული ტიპის 5 ფილიალი.
- ქართული კრედიტი გააუმჯობესებს მის კაპიტალის ადექვატურობის კოეფიციენტს ეროვნული ბანკის მოთხოვნებთან დასაბუთებლად. ამ მიზნით 2020 წლის ბოლოს მოხდა კაპიტალში 600,000 ლარისა და სუბორდინირებულ სესხებში 600,000 ლარის ინექცია. 2021 წლის გაზაფხულზე დამატებით კაპიტალში ინექცირდა 4,330,000 ლარი. აღნიშნული ნაბიჯით არსებითად გამოსწორდა კაპიტალის ადექვატურობის კოეფიციენტი და 2021 წლის მაისის მდგომარეობით შეადგინა 14%. აქვე აღსანიშნავია რომ 2020 წლის ბოლოს საქართველოს ეროვნულმა ბანკმა ქართულ კრედიტს გამოუყო დამატებით 2 წლიანი ვადა რეგულატორის მიერ მოთხოვნილი კოეფიციენტების დასაკმაყოფილებლად. შესაბამისად, კომპანიის არსებული სტრატეგიული დოკუმენტი მოიცავს 2022 წლის ბოლომდე პრუდენციული ნორმატივების შესრულების გეგმასაც.

ქვეყანაში დაწესებულმა შეზღუდვებმა და კორონა ვირუსით გამოწვეულმა კრიზისმა მკვეთრად გააუარესა მოსახლეობის სოციალური ფონი. მსესხებლებმა დაკარგეს ან/და მკვეთრად შეუმცირდათ შემოსავალი, რის გამოც მაღალი მომართვიანობა დაფიქსირდა მიმდინარე სესხების გადასახდელი თანხების გადავადებაზე. ამ ყველაფერს კი ხელი შეუწყო საქართველოს მთავრობისა და ეროვნული ბანკის მიერ გატარებულმა პოლიტიკამ. 2020 წლის განმავლობაში კომპანიამ მომხმარებლებს სამჯერ შესთავაზა სასესხო თანხების გადახდის გადავადებები, რათა მაქსიმალურად შეემსუბუქებინა მათთვის პანდემიით გამოწვეული ფინანსური სიმძნელები. ჯამურად მოხდა 9 მილიონ ლარზე მეტი მოცულობის სესხების გადავადება, წლის სხვადასხვა პერიოდში.

პანდემიის ფონზე სს „მისო ქართულმა კრედიტმა“ დანერგა დისტანციურად მუშაობის მოქნილი სქემა, რამაც საშუალება მისცა ორგანიზაციას არ შეეჩერებინა კრიტიკულად მნიშვნელოვანი პროცესები და გაეგრძელებინა კლიენტების მომსახურება გადაადგილების მკაცრი შეზღუდვის პირობებშიც კი. კომპანიის ოფისებში დაინერგა სოციალური დისტანცირების, დეზინფექციის და პანდემიის მართვასთან დაკავშირებული სხვა წესები, რათა თანამშრომლებს უსაფრთხო გარემოში შეძლებოდათ მუშაობა.

8. ძირითადი რისკები და მართვა

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“ შეიმუშავა ძირითადი რისკების მართვის ეფექტიანი და გამართული პოლიტიკა, რაც მაქსიმალურად ამცირებს რისკს და უარყოფითად არ მოქმედებს კომპანიის კონკურენტუნარიანობასა და მოქნილობაზე.

საკრედიტო რისკი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“ საქმიანობიდან გამომდინარე, საკრედიტო რისკი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს კომპანიის ფინანსური რისკების განსაზღვრაში. წარსულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით კომპანია იყენებს განსაზღვრულ საკრედიტო პოლიტიკას, რაც უზრუნველყოფს საკრედიტო რისკების დროულად იდენტიფიცირებას, მათ ეფექტურად მართვას და მოიცავს რისკის მართვის შემდეგ ძირითად ეტაპებს:

- საკრედიტო კომიტეტის დავალებები;
- გაცემული სესხების მონიტორინგი;
- ისეთ სესხებთან მუშაობა, რომელთა სახელშეკრულებო პირობები დაირღვა.

საკრედიტო კომიტეტი

საკრედიტო კომიტეტი არის ანალიტიკური ორგანო, რომელსაც ევალება კომიტეტზე წარმოდგენილი სასესიო პროექტის ინფორმაციის ანალიზი, საკრედიტო რისკების განსაზღვრა და მინიმუმამდე დაყვანა. ის წარმოადგენს დამოუკიდებელ ორგანოს, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებას დაკარგული შემოსავლების შესახებ. დაფინანსებაზე გადაწყვეტილება მიიღება არსებული და სტატისტიკური მონაცემების შეფასებით, პოტენციური რისკისა და ფინანსების შედეგად მიღებული ეფექტიანობის გათვალისწინებით.

სქორინგ სისტემა

კომპანიის მიერ შემუშავებულია სპეციალური საკრედიტო სქორინგ სისტემა, რაც ეფუძნება კრედიტ ინფოს რეიტინგს, სწრაფი და ეფექტური დაკრედიტების მიზნით. სქორინგ სისტემა ამარტივებს ბიზნესის შეფასების პროცესს და ეხმარება შესაბამის პასუხისმგებელ პირს სწორი გადაწყვეტილების მიღებაში.

შემფასებელი

2019 წლიდან კომპანიის თანამშრომელთა გუნდს შემოუერთდა მაღალკვალიფიციური შემფასებელი, რომელიც ბაზარზე ადაპტირებული, თანამედროვე შეფასების მეთოდოლოგიით აფასებს უზრუნველყოფას. რაც საბოლოო ჯამში კომპანიას ხელს უწყობს საკრედიტო რისკების უკეთ შეფასებასა და შემცირების კუთხით.

საოპერაციო რისკი

სს „მისო ქართული კრედიტი“ იყენებს დახვეწილ საბანკო პროგრამული უზრუნველყოფის სისტემას. კომპანიაში ALTA დაინერგა 2018 წელს და მას შემდეგ ეს უკანასკნელი უზრუნველყოფს გამართულ, მოქნილ და ეფექტიან დაკრედიტების სრულ ციკლს.

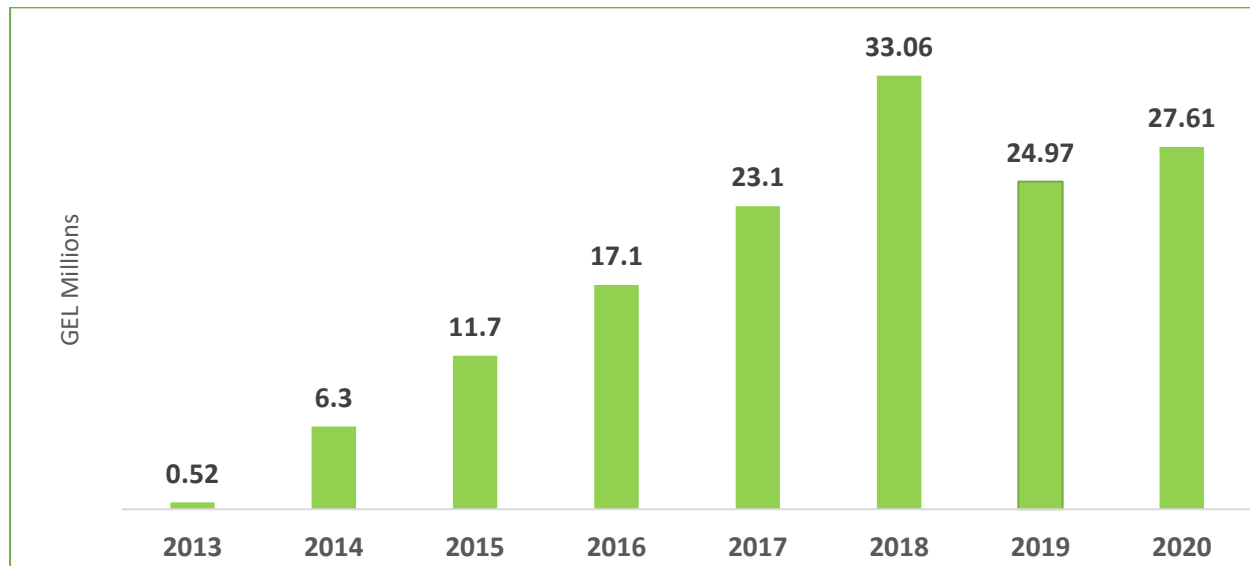
სავალუტო რისკი

კომპანიას შემუშავებული აქვს ღია სავალუტო პოზიციის მართვის კონსერვატიული სტრატეგია, რათა მაქსიმალურად აარიდოს თავი სავალუტო რისკებს. სავალუტო რისკის მინიმიზაციის მიზნით სს „ქართული კრედიტი“ საკურსო ზარალის შესამცირებლად სხვადასხვა ინტრუმენტებს იყენებს, როგორცაა, მაგალითად, სავალუტო კონტრაქტები. საშუალო სავალუტო რისკი ბოლო 2 წელიწადში დაფიქსირდა +/-25 %, Tier1 პლიუს Tier 2 კაპიტალთან მიმართებაში.

9. დაფინანსების სტრუქტურა

2014 წლიდან სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“ საერთაშორისო კრედიტორები აფინანსებენ. კომპანიის მთლიანი დაფინანსება 2020 და 2019 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოადგენდა 27.6 და 24.9 მლნ ლარს, შესაბამისად. აქედან დაფინანსების ძირითად წყაროს, 2020 წელს: 77.13%-ს (2019: 73.48%) საერთაშორისო ფონდები წარმოადგენენ. კომპანიის სტრატეგიაა საერთაშორისო ინსტიტუციური მსესხებლების დივერსიფიკაცია, რაც განაპირობებს კომპანიის ზრდის სტაბილურობას.

დაფინანსების სტრუქტურა:

10. განვითარების გეგმები

სს „მისო ქართული კრედიტი“ მიერ 2020 წლის ბოლოს წარდგენილი სტრატეგიის საფუძველზე 2021 წლის გაზაფხულზე შედგა შეთანხმება ქართულ კრედიტსა და მის ინსტიტუციონალურ და არაინსტიტუციონალურ კრედიტორებს შორის სასესხო ვალდებულებების მინიმუმ 2024 წლის ივნისამდე გადავადებასთან დაკავშირებით. ამასთანავე კრედიტორები 40% პროცენტით შეამცირებენ მათ საწყის საპროცენტო განაკვეთს ერთი წლის მანძილზე (2021 წლის აპრილიდან 2022 წლის აპრილამდე). აღნიშნული შეთანხმება გრძელვადიანად გაამყარებს ქართული კრედიტის ფინანსურ (ლიკვიდურობასთან დაკავშირებულ) სტაბილურობას და ამავე დროს კრიზისულ პერიოდში შეუმსუბუქებს საპროცენტო ხარჯის ტვირთს.

კომპანიის მისიიდან გამომდინარე, მომავალში კიდევ უფრო მეტი აქცენტი გაკეთდება კლიენტების რაოდენობის ზრდასა და მცირე ზომის (5,000 ლარამდე) სესხების გაცემაზე. ამ ამოცანის მისაღწევად დღის წესრიგში დგას საკრედიტო პროცესის ეფექტურობის გაზრდა და ამავდროულად საკრედიტო რისკების შემცირება. შესაბამისად, 2021 წლის განმავლობაში იგეგმება ცვლილებები საკრედიტო პროდუქტებისა და პროცედურების კუთხით.

დაკრედიტების გაუმჯობესების მიზნით დაგეგმილია ორი მსხვილი პროექტის, შიდა საკრედიტო სქორინგისა და სასესხო განაცხადების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფის დანერგვა. შიდა საკრედიტო სქორინგი გულისხმობს დამატებითი ალგორითმის შემუშავებას, რაც კრედიტ-ინფოს სქორინგთან ერთად უფრო მეტ სიზუსტეს და შესაბამისად ნაკლებ რისკს განსაზღვრავს. ახალი პროგრამა კი მოიცავს სასესხო განაცხადის განხილვის, შეფასებისა და გადაწყვეტილების მიღების ავტომატიზაციას, რაც მაქსიმალურად გაამარტივებს და დააჩქარებს დაკრედიტების პროცესს. პროგრამა ასევე გამორიცხავს მექანიკურ შეცდომებს, რაც შეიძლებოდა გამოწვეული ყოფილიყო ადამიანური რესურსის მუშაობის შედეგად.

10. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

2021 წლის დასაწყისში სს „მისო ქართული კრედიტი“ დაინერგა ადამიანური რესურსების მართვის პორტალი, რაც სრულად უზრუნველყოფს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, თანამშრომლების ნამუშევარი დროის აღრიცხვასა და მათთვის საკუთარი ნამუშევარი დროის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შესახებ. პორტალი - „Self.ge“ უადვილებს როგორც HR სამსახურს ადმინისტრაციულ პროცესებს, ისე თითოეულ თანამშრომელს, მიიღოს „სელფ“ მომსახურება. თანამშრომლებს შეუძლიათ მართონ საკუთარი ადინისტრაციული პროცესები მარტივად, თუნდაც სმარტფონის გამოყენებით, მოითხოვონ შვებულება, day off, გახსნან ბიულეტენი, შეამოწმონ საკუთარი შვებულების ლიმიტები.

მმართველობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2021 წლის 13 აგვისტოს დამტკიცებულია შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

_____ გიორგი ნასყიდაშვილი

სს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ქართული კრედიტი“

მმართველობის ანგარიშგება

2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

(ლარში)

10. განვითარების გეგმები (გაგრძელება)

2021 წლის დასაწყისში სს „მისო ქართული კრედიტი“ დაინერგა ადამიანური რესურსების მართვის პორტალი, რაც სრულად უზრუნველყოფს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, თანამშრომლების ნამუშევარი დროის აღრიცხვასა და მათთვის საკუთარი ნამუშევარი დროის შესახებ ინფორმაციის მიწოდების შესახებ. პორტალი - „Self.ge“ უადვილებს როგორც HR სამსახურს ადმინისტრაციულ პროცესებს, ისე თითოეულ თანამშრომელს, მიიღოს „სელფ“ მომსახურება. თანამშრომლებს შეუძლიათ მართონ საკუთარი ადინისტრაციული პროცესები მარტივად, თუნდაც სმარტფონის გამოყენებით, მოითხოვონ შვებულება, day off, გახსნან ბიულეტენი, შეამოწმონ საკუთარი შვებულების ლიმიტები.

მმართველობის ანგარიშგება 2020 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის, ხელმძღვანელობის მხრიდან 2021 წლის 13 აგვისტოს დამტკიცებულია შემდეგი პირის მიერ:

გენერალური დირექტორი

 გიორგი ნასყიდაშვილი